Uddannelses- og Forskningsministeriet

Prækvalifikation af videregående uddannelser - International ret

Udskrevet 13. november 2026

Kandidat - International ret - Aarhus Universitet

Institutionsnavn: Aarhus Universitet
Indsendt: 01/02-2017 10:54
Ansøgningsrunde: 2017-1
Status på ansøgning: Afslag
Afgørelsesbilag
Download den samlede ansøgning
Læs hele ansøgningen

Ansøgningstype
Ny uddannelse

Udbudssted
Aarhus Universitet, Aarhus

Kontaktperson for ansøgningen på uddannelsesinstitutionen
Marianne Kjær

Er institutionen institutionsakkrediteret?
Påbegyndt

Er der tidligere søgt om godkendelse af uddannelsen eller udbuddet?
Nej

Uddannelsestype
Kandidat

Uddannelsens fagbetegnelse på dansk fx. kemi
International ret

Uddannelsens fagbetegnelse på engelsk fx. chemistry
International Law

Den uddannedes titel på dansk
Cand.soc. i international ret

Den uddannedes titel på engelsk
Master of Science (MSc) in Social Sciences in International Law

Hvilket hovedområde hører uddannelsen under?

Samfundsvidenskab

Hvilke adgangskrav gælder til uddannelsen?

For at kunne optages på International ret/International Law på Aarhus Universitet skal man have bestået en bacheloruddannelse inden for samfundsvidenskab med et element af jura.

Det betyder, at man skal have opnået:

- minimum 60 ECTS inden for de juridiske fag
- engelsk B-niveau - http://kandidat.au.dk/optagelse/adgangskrav/

Ansøgere, der har bestået en dansk bacheloruddannelse i jura eller i erhvervsøkonomi-erhvervsret (HA (jur.)), opfylder adgangskravene.

Da kandidatuddannelsen kun optager et begrænset antal ansøgere hvert år (50 i 2018), betyder det, at ikke alle kvalificerede ansøgere bliver optaget, selv om de opfylder adgangskravene. I forbindelse med evaluering af egnede ansøgere vurderer optagelsesudvalget hver ansøger ud fra hans/hendes akademiske baggrund, som omfatter følgende kriterier:

- Karaktergennemsnit (dvs. karakterkvotient) – bachelorgrad
- Karaktergennemsnit (dvs. karakterkvotient) – relevante kurser inden for fagområderne jura og forskningsmetoder
- Antal relevante kurser inden for fagområdet jura og forskningsmetoder (beregnet i ECTS) der har været en del af bacheloruddannelsens studieforløb
- Relevant erfaring – både akademisk og arbejdsmæssig

Er det et internationalt uddannelsessamarbejde?

Nej

Hvis ja, hvilket samarbejde?

Hvilket sprog udbydes uddannelsen på?

Engelsk

Er uddannelsen primært baseret på e-læring?

Nej

ECTS-omfang

120

Beskrivelse af uddannelsen

Jura bliver mere og mere international, og derfor er det nødvendigt, at både offentligt og privatansatte jurister er i stand til at anvende forskellige internationale retskilder. Nogle af dem bygger på traktater, der indgået mellem lande, og derfor er de reguleret af international ret eller af en variation heraf, som f.eks. EU-ret. Andre bygger på modellove, implementeret i nationale love eller anerkendte internationale (ikke-bindende) principper, der bruges af private aktører, voldgiftsretter eller domstole. I tilfælde af at der ikke findes fællesregler, er det nødvendigt at bruge komparativ ret for at forstå forskellene og deres konsekvenser. For at kunne håndtere så mange forskellige internationale retskilder, er det nødvendigt med en indgående forståelse af deres juridiske karakter og effekt. Cand.soc.-uddannelsen i International Ret er en to-årig uddannelse, som vil gøre de studerende i stand til at håndtere disse udfordringer. Da det er en kandidatuddannelse, vil den kunne bygge videre på den juridiske metodologi, som de studerende har tilegnet sig på bacheloruddannelsen, der normalt fokuserer på national ret og i mindre grad på international ret. Derfor kræves der mindst 60 ECTS inden for de juridiske fag for at kunne blive optaget på studiet.

Formålet med uddannelsen er dels at give de studerende en bred introduktion til metodologien inden for international ret og international privatret samt at specialisere dem inden for et af følgende tre specialeområder:

- EU Internal Market Law
- International Business Law
- Human Rights Law and Law of Armed Conflict

Derudover vil uddannelsen give de studerende mulighed til at vælge deres eget specialeområde, da uddannelsen har et helt semester med valgfag, eller de studerende kan vælge et udvekslingsophold på et andet universitet i et semester eller samle praktisk erfaring fra et praktikophold.

Alle kurser og eksamener foregår på engelsk. Uddannelsen skaber et internationalt miljø for de studerende og giver en tidssvarende teoretisk ramme til at studere de forskellige aspekter af international ret.

Kompetenceprofil:

Cand.soc. i International Ret er en forskningsbaseret kandidatuddannelse, der sigter mod at kvalificere de studerende til at arbejde med juridiske sager enten i internationale organisationer, offentlige institutioner, der beskæftiger sig med problemstillinger inden for international eller EU-ret, eller i advokatfirmaer og private virksomheder, der beskæftiger sig med internationale aktiviteter.

Når de studerende har bestået uddannelsen, har de tilegnet sig viden, således at de kan undersøge, analysere og løse teoretiske og praktiske problemer inden for international ret, komparativ ret og EU-ret. Ydermere kvalificerer uddannelsen de studerende til at søge optagelse på ph.d.-uddannelsen i jura.

Mere specifikt opnår de studerende følgende kvalifikationer i form af viden, færdigheder og kompetencer:

Viden

De studerende vil opnå viden om international ret, komparativ ret og EU-ret, som, inden for det juridiske område, er baseret på forskning af højeste internationale niveau. Kandidaterne vil blive i stand til at afdække, analysere, anvende og reflektere over denne viden på et videnskabeligt grundlag, ligesom de vil være i stand til at identificere relevante videnskabelige forskningsproblemer. Det betyder, at kandidaterne vil have opnået:

- viden og forståelse om de generelle karakteristika og grundprincipper, der kendetegner international ret, komparativ ret og EU-ret på tværs af de juridiske discipliner
- indsigt i juridisk videnskab som en akademisk disciplin
- specialiseret dybtgående viden inden for en eller flere dele af international ret, komparativ ret og EU-ret
- viden om de specialiserede områder inden for international ret eller EU-ret i en bredere international, komparativ og EU-retlig kontekst
- viden om de specialiserede områder inden for international ret og EU-ret i lyset af de relevante dele af national ret
- dybtgående viden om og praktisk erfaring med at finde juridisk information i relation til internationale retskilder og EU-ret og relevant videnskabelig litteratur.

Færdigheder

De kandidatstuderende i International Ret vil opnå en metodologisk bevidsthed og færdigheder inden for retsvidenskab. Den kandidatuddannede vil derfor selvstændigt og systematisk være i stand til at:

- identificere komplekse juridiske problemstillinger og deres kontekst
- undersøge, analysere og løse komplekse juridiske problemer, identificere og anvende relevante juridiske kilder
- vurdere de relevante perspektiver og betydning af international ret, komparativ ret og EU-ret i de nationale juridiske systemers sammenhæng
- tilvejebringe juridiske begrundelser på højt akademisk niveau, foretage kritiske vurderinger af mulige løsningsforslag og derefter vælge mellem løsninger for at kunne opnå en juridisk holdbar beslutning
- vurdere sociale forhold i forbindelse med løsning af juridiske problemstillinger under hensyntagen til den sociale kontekst og konsekvenserne af retsreglerne, når der skal vælges mellem juridiske løsninger
- forelægge akademisk velbegrundede og vel-gennemtænkte beslutninger
- udarbejde og formidle specialiserede juridiske problemstillinger i et klart, tydeligt og letforståeligt sprog, både mundtligt og skriftligt
- udvikle et højt niveau af juridisk engelsk, som gør den kandidatuddannede i stand til at udarbejde juridiske tekster og dokumenter i et korrekt engelsk sprog

Kompetencer

De studerende vil derudover udvikle færdigheder i at arbejde struktureret og målrettet på tværs af forskellige juridiske discipliner og under-discipliner inden for international ret, komparativ ret og EU-ret, lige så vel som de vil forbedre deres færdigheder i at håndtere komplekse og uforudsigelige arbejdssituationer enten alene eller i samarbejde med andre. Den kandidatuddannede vil derfor være i stand til

- både at arbejde selvstændigt og sammen med andre
- at arbejde på en vel-struktureret og målrettet måde, der kombinerer de relevante under-discipliner

- at arbejde systematisk med komplekse juridiske problemstillinger
- at påtage sig fagligt ansvar for arbejdsprocessen og dens resultater
- at strukturere og påtage sig ansvar for udvikling og gennemførelse af den nødvendige læring og specialisering inden for problemstillinger i international ret, komparativ ret og EU-ret
- hurtigt at sætte sig ind i nye juridiske sager og problemstillinger samt store sagsakter
- at analysere, anvende og overveje den tilegnede viden
- at yde rådgivning om juridiske problemstillinger under hensyntagen til den politiske, økonomiske og sociale kontekst.

Uddannelsens jobprofil er i højere grad end den traditionelle cand.jur.-uddannelse rettet mod det internationalt orienterede arbejdsmarked, ligesom dimittenderne via deres bacheloruddannelse kan have en bredere faglig profil. Afhængig af specialiseringen kan dimittenden bl.a. få arbejde i internationale organisationer (f.eks. EU, FN, NATO mv.), i regerings- og andre offentlige instanser, der er involveret i internationale forhold, samt for private virksomheder og organisationer, der er engageret i internationale aktiviteter, herunder også multinationale eller eksportorienterede virksomheder i Danmark. Her er det i særdeleshed værd at fremhæve den efterspørgsel på kvalificeret dansk arbejdskraft i EU, der nævnes i de kvalitative interviews, jf. bilag C.

Denne arbejdsmarkedsprofil understøttes af uddannelsens kompetenceprofil. Udover at give de studerende de nødvendige analytiske kompetencer samt samarbejdsevner, giver uddannelsen de studerende faglige kompetencer, der gør det lettere for dem at arbejde med international ret, dels ved at de lærer at finde og anvende internationale retskilder, dels ved at de får et overblik over de forskellige grene af den internationale ret, der gør dem i stand til at orientere sig inden for dette retsområde. Derudover får de kompetencer, der er særligt anvendelige på internationalt orienterede arbejdspladser i form af sproglige og interkulturelle kompetencer.

Uddannelsen vil i forhold til det eksisterende danske retsvidenskabelige miljø - qua et større engelsksproget fagudbud - ydermere:

- øge inddragelsen af og perspektiveringen til internationale retskilder og dimensioner, herunder også færdigheder i at lokalisere disse retskilder
- styrke udviklingen af det internationale læringsrum, herunder undervisningsformer og curriculum med henblik på at styrke de studerendes sproglige og internationale kompetencer samt den internationale orientering i deres faglighed

- skabe et internationalt studie- og campusmiljø, der bidrager til en endnu bedre integration af de studerende

Herudover er det en målsætning, at en del kandidater fra International Ret/International Law vil fortsætte deres uddannelse som ph.d.-studerende, enten ved Juridisk Institut eller ved andre universiteter.

Uddannelsens konstituerende faglige elementer

Uddannelsen består af forskellige elementer: en general introduktion til de forskellige forsknings-metodologier inden for international ret og EU-ret, en specialiseringsdel og en valgfri del. Se bilag A for en skematisk oversigt over uddannelsen.

1. semester

Modulerne på første semester giver de studerende en introduktion til de relevante metoder inden for international ret.

EU Law (10 ECTS)

Dette fag giver den studerende viden om det generelle lovgrundlag inden for EU. Der fokuseres på de forskellige retskilder inden for EU ret, hvordan de opstår og deres retsvirkning. Ligeledes forklares betydningen af retspraksis og administrativ praksis samt vigtigheden af de generelle principper inden for EU ret.

Public International Law (10 ECTS)

Dette fag giver den studerende en solid forståelse for det internationale retssystem, herunder kilderne til international ret, traktatretten, aktører og emner inden for international ret, jurisdiktionsspørgsmål samt hvordan internationale konflikter løses.

Comparative Law (10 ECTS)

Dette fag giver den studerende viden om de vigtigste retsfamilier, deres ligheder og forskelligheder. I faget fokuseres der på komparativ privatret og de forskellige komparative metoder. Den studerende introduceres for beslægtede områder af loven, herunder international civilproces, international privatret (lovvalg) og harmoniseringen af væsentlige dele af privatretten.

2. semester

På andet semester helliger den studerende sig den valgte specialisering. Der kan vælges mellem 3 forskellige specialiseringer, men det er ikke sikkert, at de alle udbydes hvert år.

1. EU Internal Market Law Specialization:

Denne specialisering sigter mod at give den studerende en dybtgående forståelse for, hvordan EU´s indre marked fungerer med den fri bevægelighed af varer, personer, tjenesteydelser og kapital. Det indre marked har været under opbygning siden 1980erne og er i dag vigtig for mange forskellige aktører herunder virksomheder og borgere i EU. Det indre marked er en kombination af den fundamentale ret til fri bevægelighed, som findes i EU-traktaterne, og en betydelig harmonisering af forskellige aspekter af national lovgivning. Følgende tre fag giver en omfattende forståelse for hvordan, begge disse aspekter fungerer.

- *Free Movement Rights Within the Internal Market (10 ECTS)*

I dette fag gives der en dybtgående redegørelse for, hvordan retten til fri bevægelighed i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde er blevet udviklet til at kunne håndtere diskriminerende og bestemte restriktive tiltag indført i medlemslandene. Faget omfatter også en del af den harmonisering, der er gennemført for at sikre fri bevægelighed.

- *EU Public Procurement Law (10 ECTS)*

I faget fokuseres der på konsekvenserne af revisionen af udbudsdirektiverne, som er gennemført for nylig.

- *EU Company Law (10 ECTS)*

Faget sikrer en forståelse for, hvordan den fri bevægelig af virksomheder og mulighed for at gennemføre reorganisering på tværs af landegrænser er blevet gjort mulig via en omfattende harmonisering støttet af den fri etableringsret og den fri bevægelighed af kapital i overensstemmelse med Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde.

2. International Business Law Specialization:

Målet med denne specialisering er at give de studerende en dybtgående viden og forståelse for international selskabs- og markedsret i en privatretlig sammenhæng. Specialiseringen adresserer de vigtige aspekter i grænseoverskridende transaktioner herunder lovvalg, international jurisdiktion og den gældende materielle ret, herunder den igangværende harmonisering af markedsretten så som CISG og international transportret. De følgende tre fag sigter mod at give de studerende en omfattende forståelse for disse retsområder, og hvordan de er forbundet.

- *International Civil Procedure Law (10 ECTS)*

Dette fag behandler spørgsmålet om international civil jurisdiktion med fokus på EU forordning nr. 1215/2012 om jurisdiktion og anerkendelse og håndhævelse af domme, hvilke forordninger, der gælder inden for EU og i nogle tilfælde eksternt uden for EU. I faget undersøges EU-Domstolens retspraksis i sager om international civil jurisdiktion siden 1968 og den harmonisering, der er opnået i EU på baggrund af denne. Endvidere vil de studerende blive præsenteret for forholdet mellem det europæiske regime og det jurisdiktionsregime, der anvendes i tredjelande, specielt det regime, der anvendes i USA. Endelig ses der på den effekt, som EU-Domstolens retspraksis har på andre områder af privatretten, især på den internationale privatret og den materielle ret i EU-medlemslandene. Sidstnævnte emne vil forbinde faget med de følgende to fag.

- *Private International Law (10 ECTS)*

Faget i international privatret (lovvalg eller lovkonflikter) giver de studerende viden om strukturen, principperne og hovedreglerne inden for international privatret og sætter de studerende i stand til at anvende lovkonfliktreglerne i konkrete sager inden for områderne personret, familieret, generationsskifte, obligationsret, retsbrud, ejendoms- og selskabsret. Der vil primært blive sat fokus på internationale konventioner og EU-forordninger inden for international privatret, men de ikke-harmoniserede områder, så som bl.a. international ejendomsret, vil også blive grundigt gennemgået.

- *CISG and Transport Law (10 ECTS)*

Faget tager sit faktuelle udgangspunkt i internationale salgstransaktioner og den internationale godstransport. Desuden behandles retsområder, som er nært beslægtede med ovenstående, så som de relevante regler inden for international privatret, distributionskanaler, finansiering af salget af varerne etc. Faget sigter mod at sætte den studerende i stand til at identificere og beskrive problemer af juridisk karakter, som måtte opstå i forbindelse med den internationale varehandel og at anvende alle de relevante regler i CISG og hovedprincipperne i transportlovgivningen. Grænsefladerne og sammenhængene mellem de forskellige retsregimer og forordninger er i fokus, hvilket binder de tre fag i international erhvervsret sammen.

3. Human Rights Law and Law of Armed Conflict Specialisation:

Denne specialisering sigter mod at give de studerende et overblik over og en detaljeret forståelse for internationale menneskerettighedslove og krigens love (international humanitær folkeret). På specialiseringen sættes der fokus på udvalgte FN menneskerettighedskonventioner, grundlæggende rettigheder i EU-lovgivningen og regelsættene i konventionerne om væbnet konflikt såvel som interaktionen mellem de mange forskellige menneskerettighedssystemer og forholdet mellem menneskerettighedslovene og krigens love.

- *The International Human Rights System (10 ECTS)*

I faget præsenteres det juridiske og historiske grundlag for det internationale menneskerettigheds-system. Fokus er især på FN, og faget dækker konventionerne om borgerlige og politiske rettigheder og om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, den supplerende beskyttelse under FN konventionerne for specielle grupper, problemstillinger inden for menneskerettigheder, og de menneskerettighedsinstanser, der er etableret i FN for at overvåge, at medlemslandene overholder konventionsforpligtelserne.

- *European Human Rights Law (10 ECTS)*

Dette fag giver deltagerne viden om strukturen og indholdet af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention på baggrund af praksis i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. I løbet af faget vil deltagerne få en meget indgående forståelse for de fortolkningsprincipper, der er udviklet og som anvendes af Domstolen så vel som rækkevidde og begrænsninger af konventionsrettigheder og friheder. Faget beskæftiger sig endvidere med de særlige aspekter af beskyttelsen af menneskerettigheder inden for EU-ret med fokus på EU´s Charter om Grundlæggende Rettigheder og dets samspil med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og medlemslandenes nationale retssystemer.

- *Law of Armed Conflict or International Humanitarian Law (10 ECTS)*

Dette fag behandler hele spektret af krigens love (principperne og reglerne vedrørende væbnede opgør i forskellige konfliktsituationer). Faget analyserer konfliktstatus og gældende ret i forbindelse med internationale konventioner, især Genevekonventionen 1949 og de efterfølgende tillægsprotokoller 1977 så vel som andre relevante retskilder, herunder international sædvaneret. Der vil blive lagt særlig vægt på at undersøge den stilling, som personer, der er berørt af væbnede opgør, har, og deres rettigheder og beskyttelse vil blive undersøgt. Deltagerne vil få dybtgående kendskab og forståelse for humanitære hensyn og militære nødvendigheder i væbnede konflikter og fredsbevarende eller fredsgennemtvingende operationer.

3. Semester

Tredje semester er forbeholdt valgfag. De studerende kan tilbringe dette semester i udlandet på en af de udenlandske institutioner, som Juridisk Institut samarbejder med – de studerende kan også tage på udveksling via AU´s udvekslingsaftaler. De studerende kan finde informationer om AU´s partneruniversiteter i databasen AU GO. Studerende, som tilbringer et semester i Aarhus, kan vælge blandt de mange valgfag, som tilbydes på engelsk. Der er evt. mulighed for at specialisere sig yderligere inden for den specialisering, som man vælger, eller at udvide profilen ved at vælge fag inden for andre juridiske områder eller vælge emner inden for andre discipliner så som økonomi og statskundskab.

Alternativt er det muligt at tage i praktik i efterårssemesteret. Den studerende kan maksimalt få 20 ECTS for et sådant praktikophold, og de resterende 10 ECTS kan opnås ved enten at følge et fag sideløbende med praktikken eller ved at følge et fag på AU Summer University.

4. Semester

På fjerde semester skriver, afleverer og forsvarer den studerende sin specialeafhandling. Formålet med afhandlingen er at give den studerende en mulighed for – inden for et afgrænset område – at vise hans eller hendes evner inden for problemformulering, analyse og anvendelse af metoder, kritisk vurdering og fremlæggelse af resultater.

Begrundet forslag til taxameterindplacering

Takst 1 som øvrige samfundsvidenskabelige uddannelser.

Forslag til censorkorps

Uddannelsen ønskes tilknyttet censorkorps for jura.

Dokumentation af efterspørgsel på uddannelsesprofil - Upload PDF-fil på max 30 sider. Der kan kun uploades én fil.

Dokumentationsbilag - KA International Ret-Law.pdf

Kort redegørelse for behovet for den nye uddannelse

Med den fremadskridende globalisering er internationalisering i dag blevet et uomgængeligt forhold i alle samfund, hvilket undersøgelsen, "Turen går til fremtidens erhvervsliv", foretaget af Dansk Industri fra 2012 om det fremtidige behov på arbejdsmarkedet også viser. Heri kan det læses, at internationale kompetencer bliver stadig vigtigere, og at 80 % af virksomhederne har engelsk som koncernsprog. Dette sætter nye krav til også juristers kompetencer og videnshorisont, og i fremtiden må det forventes, at flere og flere danske jurister i tiltagende grad (også i en dansk sammenhæng) skal kunne forholde sig til internationale retskilder og det at agere med juridiske fagfæller på tværs af landegrænser og nationale retssystemer. Det sætter nye krav til den uddannelsesmæssige baggrund, som danske jurister har med, når de går ud i deres første ansættelse. En international dimension i uddannelsen sigter mod at forberede de studerende til et arbejdsmarked, der er mere og mere internationalt orienteret, hvad enten opgaverne udføres i Danmark eller uden for landets grænser. Kandidatuddannelsen i International Ret vil derfor give de juridiske bachelorer et alternativ til den juridiske kandidatuddannelse og udfylde det behov, der er for mere internationalisering, og ydermere skabe et bredere internationalt arbejdsmarked for dem.

Der kan i den forbindelse henvises til nogle af de bemærkninger, som er fremkommet gennem de kvalitative interviews, som omtales senere:

- (…) der er et særligt behov for, at der også kommer flere kandidater med en sådan profil i Aarhus (…) var ansat ved Siemens Wind Power var det meget svært at finde kvalificerede internationale kandidater

- Uddannelsens styrke er det forhold, at den fokuserer på internationale forhold (...) et sådant fokus vil gøre det lettere at integrere kandidaterne på en international arbejdsplads (…) men også vil gøre kandidaterne attraktive for eksportorienterede virksomheder

- (…) der er behov for kandidater med den profil, som den planlagte uddannelse lægger op til (…) der er behov for, at juridiske medarbejdere har indsigt i udenlandsk ret (…) meget attraktivt, at uddannelsen foregår på engelsk, og at der påregnes en blanding af danske og udenlandske studerende, da begge dele giver en nødvendig forståelse for det internationale aspekt

Beskæftigelsesmuligheder for kandidater i International Ret

DAMVAD har i 2010 lavet en undersøgelse vedr. det fremtidige behov for juridiske kandidater på arbejdsmarkedet. Undersøgelsen viser, at der frem mod 2030 vil være en mangel på DJØF'ere, heriblandt jurister på arbejdsmarkedet. At der vil være et fremtidigt behov ændrer dog ikke ved, at den nuværende beskæftigelsessituation for juridiske dimittender også er meget god. Nedenstående afsnit dykker lidt mere ned i tallene for på den baggrund at påvise, at der er et behov for en kandidatuddannelse i International Ret/International Law, og at der er et arbejdsmarked, der nu kan absorbere, og i fremtiden kommer til at efterspørge, flere dimittender med den baggrund.

Cand.jur.-uddannelsen i Aarhus har ifølge tal fra Uddannelses- og Forskningsministeriet en høj beskæftigelsesprocent blandt sine kandidater: Mellem 82 % og 90 % af alle kandidater i perioden 2010-2013 er i beskæftigelse 4-19 måneder efter endt kandidatuddannelse. Dette gælder til sammenligning for mellem 86 % og 90 % af kandidaterne fra Københavns Universitet og 78 % og 94 % af kandidaterne fra Syddansk Universitet og Aalborg Universitet. Ser man på jurauddannelsen på landsplan ligger det mellem 85 % og 90 %. Til sammenligning er mellem 68 % og 74 % af alle dimittender fra det samfundsvidenskabelige hovedområde i beskæftigelse 4-19 måneder efter endt kandidatuddannelse (kilde: ufm.dk), jf. ligeledes tabel 1-4 i bilag B.

Samme tendens kan observeres på den aktuelle ledighed, der viser dimittendernes bruttoledighed som et gennemsnit af de kvartaler, der ligger 4-7 kvartaler efter fuldførelsesdatoen - og som samtidig er den mest anvendte opgørelsesmetode for dimittendledighed. På cand.jur.-uddannelsen på AU er tallet i 2011-2013 mellem 6,0 % og 11,6 %, og der kan observeres en faldende ledighed for juridiske dimittender, der ligeledes ligger under ledigheden for det samfundsvidenskabelige hovedområde, jf. desuden tabel 5 i bilag B.

Endvidere er medtaget tal fra AU's egen beskæftigelsesundersøgelse, der viser dimittenders beskæftigelses-/ledighedsprocent hhv. ét år og fem år efter opnåelsen af kandidatgraden (tabel 6). Undersøgelsen omfatter to årgange af kandidatdimittender fra Aarhus Universitet: I 2014 er det f.eks. de kandidater, der afsluttede deres uddannelse mellem 1. april 2009 og 31. marts 2010, og de kandidater, der dimitterede mellem 1. april 2013 og 31. marts 2014. Tabel 6 i bilag B viser, at der siden 2011 er sket et fald i ledigheden, samt deraf stigning i beskæftigelsen, og det kan bl.a. konstateres, at både AU's egne tal samt den aktuelle ledighed viser, at ledighedsgraden er på godt 6 %.

Fra Akademikernes Centralorganisation er der også indhentet ledighedsstatistik. Tabel 7 kan ses i bilag B, og den viser, at den gennemsnitlige bruttoledighed for jurister i november måned var på 2,8 %, mens gennemsnittet for alle AC'ere var på 4,8 %.

På baggrund af det statistiske materiale kan det samlet set konkluderes, at juridiske dimittender generelt har en lav ledighed. De seneste tal fra hhv. AU's beskæftigelsesundersøgelse samt den aktuelle ledighed fra ufm.dk viser desuden, at dimittender fra AU, sammenlignet med beslægtede uddannelser, har den laveste ledighed.

Behovsundersøgelse foretaget af Aarhus Universitet

Ovenstående behov på arbejdsmarkedet understøttes af den gennemførte behovsanalyse samt syv kvalitative interviews, jf. nedenstående samt bilag C. Deltagerne i aftagerundersøgelsen har haft eksplicit kendskab til, at kandidater fra uddannelsen ikke bliver cand.jur. (og dermed ikke umiddelbart kan ansættes i stillinger, hvor cand.jur.-titlen er et lovkrav)

Helt overordnet viser behovsundersøgelsen, at der er et udækket behov for en uddannelse i International ret. Som det siges i et af de kvalitative interviews:

- *There is clearly a need for law students with a law degree in international law, in particular EU internal market law and international business law*

Som det fremgår af konklusionen i behovsanalysen, jf. bilag C, har aftagerne således vurderet den nye uddannelse positivt: 85 % af respondenterne vurderer, at der i høj eller nogen grad er et behov for kandidater i International Ret/International Law i deres branche. 91 % af respondenterne vurderer, at der i høj eller nogen grad er et behov for kandidaterne på det danske arbejdsmarked.

57,6 % af respondenterne vurderer, at uddannelsen i nogen eller høj grad udfylder et udækket behov, som eksisterende danske uddannelser i dag ikke udfylder. 57,6 % af respondenterne vurderer i nogen eller høj grad, at uddannelsen dækker et eller flere behov bedre end beslægtede uddannelser. 76 % af respondenterne er enige eller meget enige i, at det er en fordel at uddannelsen forgår på engelsk, da det er noget, de har behov for på deres arbejdsplads.

Aftagerne i undersøgelsen havde mulighed for at supplere deres besvarelse med kvalitative kommentarer, der understreger behovet for uddannelsen, og hvordan øget fokus på internationale forhold gør kandidaterne meget relevante:

1. Programmet ligner nogle af de programmer, som de har på udenlandske universiteter, og uddannelsen vil derfor kunne fylde et hul i markedet, som p.t. ikke dækkes af de nuværende uddannelser på de danske universiteter.

2. Tror det er vigtigt med en helt grundlæggende forståelse af samspillet mellem nationale og internationale forhold. At der ikke uddannes jurister der udelukkende har et nationalt fokus. Verden globaliseres og kompleksiteten øges. Derfor er det nødvendigt, at der på retsvidenskab er en forståelse af, hvor reglerne kommer fra, hvad der er baggrunden, og hvordan lande, virksomheder og institutioner kan navigere i denne virkelighed.

3. Et øget fokus på internationale forhold, komparative analyser og inspiration fra andre retsområder end det danske vil være en klar fordel for nye kandidater, som også må forventes at være motiverede til en international rotation inden for firmaet/koncernen.

4. Jeg ser ikke beslægtede uddannelser, som bibringer kandidaterne en teoretisk viden og generel forståelse af den internationale ret - herunder særlig EU-retten.

Fagmiljøet på Juridisk Institut har herudover foretaget syv kvalitative interviews. De udvalgte respondenter/aftagere er ledere og medarbejdere, som har ansættelsesansvar og/eller har et generelt strategisk ansvar i deres institution eller virksomhed. Netop disse respondenter kan give kvalificerede vurderinger af behovet på deres arbejdsplads, og givet deres erhvervserfaring og ekspertise kan de ligeledes give kvalificerede bud på det specifikke behov i deres egne brancher og på det danske arbejdsmarked generelt, jf. desuden bilag C.

De kvalitative interviews er med til at cementere den efterspørgsel, som den kvantitative spørgeskemaundersøgelse har indikeret. Overordnet set er alle interviewede meget positive over for en kandidatuddannelse i International Ret/International Law og peger bl.a. på behovet for et fokus på internationale forhold, at det er en fordel, at de studerende har mulighed for at vælge en specialeringsprofil, samt at undervisningssproget er engelsk.

Samlet set kan det konkluderes, at der er et behov for dimittender med en engelsksproget kandidatuddannelse i jura med fokus på international ret på arbejdsmarkedet.

Opsamling på redegørelse for behovet for den nye uddannelse på arbejdsmarkedet

Beskæftigelsesgraden for nyuddannede jurister fra Aarhus Universitet er ifølge tal fra ufm.dk generelt højere end det på det samfundsvidenskabelige hovedområde, hvilket er en tendens, der også kan observeres ved at se på den aktuelle ledighed. Her er ledigheden lavere for cand.jur.-dimittender sammenlignet med det samfundsvidenskabelige hovedområde, hvilket også bekræftes af AU's dimittendundersøgelse, der viser, at ledigheden for cand.jur.-dimittender er på godt 6 %.

Den gennemførte aftagerundersøgelse underbygger ovennævnte konklusioner, da 91 % af respondenterne vurderer, at der i høj eller nogen grad er et behov for kandidaterne på det danske arbejdsmarked. Godt 60 % vurderer, at uddannelsen udfylder et udækket behov, og at de adspurgte respondenter vil kunne bruge 77 kandidater i dag og 149 kandidater om tre til fem år. Det flugter fint med DAMVAD's analyse fra 2010, der viste, at der frem mod 2030 vil være mangel på jurister på arbejdsmarkedet.

At der er behov for en kandidatuddannelse i International Ret/International Law understreges yderligere af, at de øvrige nordiske lande alle har uddannelser, der er beslægtede (men ikke sammenfaldende) med kandidatuddannelsen i International Ret/International Law. Det drejer sig om følgende uddannelser:

1. European Business Law, Lund University
2. Public International Law, University of Oslo
3. European Intellectual Property Law / International Commercial Arbitration Law, Stockholm University
4. Investment Treaty Arbitration, Uppsala University
5. International Business Law and Public International Law, University of Helsinki

Disse uddannelser er typisk kun etårige (svarende til en LL.M-uddannelse) og er snævrere i deres faglige indhold end den foreslåede uddannelse i International Ret/International Law.

Behovet for International Law sammenlignet med andre eksisterende uddannelsesudbud

Uddannelsen bygger videre på de metodiske kompetencer, de studerende har opnået på deres bacheloruddannelser, hvilket, formentlig, hovedsageligt har været på nationalt niveau og i mindre grad i emneområder inden for international ret.

Uddannelsen i International Ret/International Law giver derudover, i modsætning til andre eksisterende danske kandidatuddannelser, de studerende en generel kompetence inden for international ret og en omfattende og dækkende specialkompetence inden for et af de tre specialområder:

- EU Internal Market Law
- International Business Law
- Human Rights Law and Law of Armed Conflict

Uddannelsen adskiller sig derved væsentligt fra eksisterende juridiske uddannelser og etårige LL.M-masteruddannelser, da kandidater i International Ret/International Law opnår både en generel viden om international ret og en omfattende specialviden inden for den valgte specialisering, da uddannelsen har klar progression i uddannelsesforløbet, og da uddannelsen er toårig og derved giver mulighed for yderligere specialisering samt studie- og praktikophold.

Uddannelsen adskiller sig strukturelt og pædagogisk fra eksisterende uddannelser ved i første semester at give de studerende en bred metodisk introduktion til forskellige aspekter af international ret samt ved efterfølgende at tilbyde de studerende en specialisering i et af tre nævnte fagområder.

Uddannelsens forskellighed fra eksisterende uddannelser fremhæves også i de kvalitative interviews, således

- *I am not aware of identical or similar two-year law courses which give a full master of law degree in English (…) Therefore, the proposed two-year master program at Aarhus University is in this sense innovative and distinguishes itself from other currently available courses*

Den danske uddannelse, der umiddelbart er mest sammenlignelig med uddannelsen i International Ret/International Law er *den engelsksprogede kandidatuddannelse ved jura på Københavns Universitet.* Denne uddannelse har dog ikke nogen obligatorisk fagstruktur, og de studerende behøver derfor ikke specialisere sig i international ret. Da der ikke er nogen fast fagstruktur, er der heller ikke nødvendigvis den progression, som er indbygget i den planlagte uddannelse på AU. Det er derfor to meget forskellige uddannelser.

Der findes andre kandidatuddannelser i Danmark, der har visse lighedspunkter med kandidatuddannelsen i International Ret/International Law. Det gælder dog for disse uddannelser, at de har et andet sigte og indhold, og at deres kompetenceprofil derfor klart adskiller sig fra uddannelsen i International Ret/International Law.

Nedenfor vil hovedsigtet for disse forskellige uddannelser kort blive gennemgået.

Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Aalborg Universitet tilbyder kandidatuddannelser i jura, hvor de studerende lærer at sætte juridiske problemstillinger ind i en samfundsmæssig sammenhæng, og at anvende det juridiske regelsæt i praksis. Kandidatuddannelserne adskiller sig ikke væsentligt fra hinanden i indhold og opbygning, idet de alle bygger på en høj grad af valgfrihed for de studerende og hovedsagelig udbydes på dansk. På uddannelserne er der kun få krav om fagelementer rettet mod det internationale felt (10-20 ECTS), hvorfor kompetenceprofilerne for de eksisterende cand.jur.-uddannelser også adskiller sig væsentligt fra kompetenceprofilen for uddannelsen i International Ret/International Law. Herudover adskiller uddannelserne sig ved ikke at have specifikke krav til uddannelsernes faglige indhold, ved hovedsageligt at foregå på dansk, og ved at der gælder et dansk sprogkrav som en del af adgangskravene til uddannelsen.

Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og CBS udbyder kandidatuddannelser i Erhvervsøkonomi-erhvervsret, der integrerer jura og økonomi i løsningen af erhvervsrelaterede problemstillinger. Uddannelserne fokuserer på danske virksomheders aktiviteter i ind- og udland og indeholder som delelementer de nationale og internationale regler, der regulerer dem. Disse uddannelser adskiller sig således fra uddannelsen i International Ret/International Law ved at have et væsentligt anderledes fagligt indhold end uddannelsen i International Ret/International Law (idet juraen kun udgør en mindre del af uddannelserne - mellem 45 og 60 ECTS), ved at foregå på (hovedsagelig) dansk, og ved at der gælder et dansk sprogkrav som en del af adgangskravene til uddannelsen.

Syddansk Universitet udbyder to internationale kandidatuddannelser, som er tværfaglige og indeholder juridiske delelementer. Det drejer sig om kandidatuddannelsen Master of Social Sciences in International Security and Law, og kandidatuddannelsen Master of Social Sciences in Cultural Sociology in Social Transformation Processes med en specialisering i Law, Power and Social Justice.

Begge uddannelser indeholder juridiske elementer, men der er også faglig vægt på politologiske, sociologiske og kulturelle teorier. De juridiske emner udgør kun en lille del af de samlede uddannelser. De to uddannelser har således en klart anderledes faglig profil end uddannelsen i International Ret/International Law, og det vurderes derfor også, at de har et andet rekrutteringsgrundlag end den foreslåede uddannelse.

Aftagernes vurdering af uddannelsen sammenlignet med det eksisterende udbud

Respondenterne fra aftagerundersøgelsen er blevet forelagt oplysninger om andre eksisterende uddannelser, dvs. cand.jur.- og cand.merc.jur.-uddannelsen på AU samt den engelsksprogede kandidatuddannelse i jura fra Københavns Universitet.

På den baggrund konkluderer aftagerundersøgelsen: ”57,6 % af respondenterne svarede, at kandidatuddannelsen i nogen eller høj grad udfylder et hidtil udækket uddannelsesbehov, som ikke allerede er dækket af eksisterende uddannelser. Kun to respondenter vurderede, at uddannelsen slet ikke udfylder et sådant udækket behov” (bilag C).

I de kvalitative interviews blev der udtrykt en tilsvarende holdning, f.eks.:

- *Therefore, the proposed two-year master program at Aarhus University is in this sense innovative and distinguishes itself from other currently available courses*
- *(…) at vores uddannelse er et godt supplement til eksisterende uddannelser (…)*
- *at der er et særligt behov for, at der også kommer flere kandidater med en sådan profil i Aarhus*

Samlet konklusion om arbejdsmarkedsbehovet for International Law

Sammenfattende er vurderingen, blandt andet på baggrund af aftagerundersøgelsen og de kvalitative interviews, at der vil være et aktuelt behov og et fremtidigt stigende behov for kandidater i International Ret/International Law. Endvidere vurderes det, at der ikke kan identificeres en eksisterende uddannelse, der som kandidatuddannelsen i International Ret/International Law giver de studerende samme kompetencer, har en lignende indbygget progression, en specialisering inden for international ret, og som er målrettet optagelse af såvel danske som internationale studerende.

Underbygget skøn over det samlede behov for dimittender

Som tidligere nævnt er beskæftigelsessituationen for kandidater fra beslægtede uddannelser rigtig god, og herudover dokumenterer aftagerundersøgelsen et aktuelt behov for uddannelsen i International Ret, der ikke i dag dækkes af eksisterende uddannelser. I aftagerundersøgelsen vurderer de 33 respondenter, at de aktuelt vil have behov for ca. 75 kandidater og omkring 150 kandidater om tre til fem år. Den samlede arbejdsmarkedsefterspørgsel antages derfor at være betydeligt større, da ikke alle potentielle arbejdsgivere er blevet spurgt i undersøgelsen. Det angivne antal er derfor en indikation på, at der er en meget stor arbejdsmarkedsefterspørgsel efter kandidater i International Ret/International Law – især på det private arbejdsmarked, der efterspørger 50 kandidater nu og 91 om tre til fem år.

Dette behov skal sammenlignes med det forventede optag på 50 studerende, der efter nogle år og baseret på erfaringerne kan overvejes at blive hævet, såfremt efterspørgslen er derefter. Med en forventet beståelsesfrekvens på 85 % er forventningen således, at der bliver uddannet omkring 43 årligt.

Samlet set er det vurderingen, at der på den baggrund er dokumenteret et reelt og udækket behov for uddannelsen.

Hvilke aftagere/aftagerorganisationer har været inddraget i behovsundersøgelsen?

Som det fremgår, har aftagerundersøgelsen været udsendt til 54 potentielle aftagere, hvoraf 33 besvarede spørgeskemaet. Herudover har fagmiljøet på Juridisk Institut foretaget 7 kvalitative interviews af ledere og medarbejdere, som har ansættelsesansvar og/eller har et generelt strategisk ansvar i deres institution eller virksomhed (bilag C).

Det skal nævnes, at der er et enkelt overlap i personkredsen mellem de to undersøgelser. Således har Lotte Eskesen (formand for Danske Advokater) modtaget både aftagerundersøgelsen samt deltaget i et kvalitativt interview. Desuden er ARLA og Vestas repræsenteret i begge undersøgelser.

Hvordan er det sikret, at den nye uddannelse matcher det påviste behov?

Som beskrevet har uddannelsen en international dimension, der lærer de studerende at forholde sig til internationale retskilder og det at agere med juridiske fagfæller på tværs af landegrænser og nationale retssystemer, hvilket er med til at forberede de studerende til et arbejdsmarked, der er mere og mere internationalt orienteret.

Samtidig sikrer fagudbuddet en balance mellem tilvejebringelsen af metodiske kompetencer og en specialisering af uddannelsen. 3. semester giver mulighed for yderligere toning, herunder at tage et semester i udlandet eller tage et praktikforløb.

Uddannelsen gør med sin kompetenceprofil dermed de studerende interessante for både Udenrigsministeriet, ambassader, større advokatfirmaer samt internationalt orienterede erhvervsvirksomheder.

I forbindelse med udarbejdelsen af ansøgning om en kandidatuddannelse i International Law har aftagerpanelet (visse af aftagerpanelets medlemmer er også censorer) for jura været løbende inddraget. Aftagerpanelet fik således allerede i maj 2016 forelagt et foreløbigt udkast til beskrivelse af kandidatuddannelsen og havde derefter mulighed for at komme med kommentarer til udkastet. Disse kommentarer indgik i det videre arbejde med forslaget. Aftagerpanelet har derefter i løbet af efteråret haft mulighed for at kommentere på det reviderede forslag. Aftagerpanelets medlemmer har desuden medvirket i den kvantitative undersøgelse af behovet for kandidatuddannelsen i international Law.

Sammenhæng med eksisterende uddannelser

Kandidatuddannelsen i International Ret/International Law bidrager til øget sammenhæng i uddannelsessystemet, idet adgangsgrundlaget udvides væsentligt sammenlignet med de traditionelle og eksisterende cand.jur.-uddannelser. Med sit noget bredere adgangsgrundlag (jf. kriterium 1) giver uddannelsen derfor flere studerende, herunder flere internationale studerende, øgede muligheder for at opnå kompetencer inden for International Ret/International Law.

Derudover kommer etableringen af uddannelsen, og et heraf større udbud af engelsksprogede valgfag, til at bidrage til et stærkt internationalt studiemiljø, samt styrkelse af de studerendes internationale relationer og kompetencer til at begå sig på et internationalt orienteret arbejdsmarked. Dette vil også have en positiv afsmitning og højne kvaliteten på den eksisterende cand.jur.-uddannelse på Aarhus Universitet.

Som nærmere beskrevet under kriterium 1 har kandidatuddannelsen i International Ret/International Law en anden profil end andre eksisterende danske uddannelser, hovedsageligt ved en fokusering på internationale retsområder, ved at tilbyde de studerende en specialisering inden for et af de tre områder af international ret og ved at foregå på engelsk.

Vurderingen er derfor, at en kandidatuddannelse i International Ret/International Law ikke får betydning for rekrutteringsgrundlaget til øvrige cand.jur.-uddannelser, cand.merc.jur.-uddannelser og heller ikke for rekrutteringsgrundlaget for de to internationale cand.soc.-uddannelser udbudt af Syddansk Universitet.

Rekrutteringsgrundlag

Målgruppen for uddannelsen er dygtige og velkvalificerede internationale og danske studerende, der er interesseret i tilegnelsen af forsknings- og analysekompetencer på internationalt niveau inden for International ret. Med adgangsgrundlaget vil flere studerende end i dag have mulighed for at søge en engelsksproget kandidatuddannelse inden for jura og international ret, hvorfor den nye uddannelse næppe vil give en skærpet konkurrencesituation for eksisterende kandidatuddannelser, herunder cand.jur.- og cand.merc.jur.-uddannelsen på Aarhus Universitet.

Ansøgningstallet på kandidatuddannelsen i jura ligger i omegnen af 350-410 ansøgere, mens optagelsestallet er i omegnen af 300-350. Specifikt var der i 2016 411 ansøgere, mens der blev optaget 338. Ud af dem var 25 udenlandske ansøgere med en udenlandsk juridisk grad, hvoraf ni blev optaget. De fleste af de resterende, der ikke opfyldte kravene for at blive optaget på cand.jur., har, i lighed med flygtninge med juridisk baggrund, til gengæld mulighed for at blive optaget på kandidatuddannelsen i International ret.

Ansøgningstallene til både bachelor- og kandidatuddannelserne i jura og HA.jur./cand.merc.jur. har i de senere år været stigende, hvorfor den nye uddannelse i værste fald kun marginalt vil forværre konkurrencesituationen for de eksisterende uddannelser.

Det kan tilføjes, at der, som angivet, vil være tale om et begrænset optag på i første omgang 50 studerende, og vurderingen er, at et forholdsvist lille optag på 50 studerende ikke vil have den store konsekvens for lignende kandidatuddannelser i hhv. jura og erhvervsøkonomi-erhvervsret.

Overordnet set vurderes den samlede belastning for andre uddannelser som følge af denne øgede konkurrence at være minimal.

Forventet optag

Uddannelsen forventer et årligt optag på 50 studerende. Dette optag kan efter nogle års erfaringer evt. udvides, såfremt efterspørgslen er derefter.

Hvis relevant: forventede praktikaftaler

Ikke relevant.

Hermed erklæres, at ansøgning om prækvalifikation er godkendt af institutionens rektor

Ja

Status på ansøgningen

Afslag

Ansøgningsrunde

2017-1

Afgørelsesbilag - Upload PDF-fil

A3 - Udkast til afslag på godkendelse - KA i International ret - AU.pdf

Samlet godkendelsesbrev

KANDIDATUDDANNELSEN I INTERNATIONAL RET, AARHUS UNIVERSITET

Dokumentationsbilag
vedr. prækvalifikation og godkendelse

1. februar 2017

Journalnummer: 2017-514-000156

AARHUS UNIVERSITET

AARHUS
UNIVERSITET

Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 40
1260 København K

Ansøgning om prækvalifikation og godkendelse af nye uddannelser og udbud – februar 2017

Hermed godkendes, at Aarhus Universitet fremsender ansøgninger samt bilag om prækvalifikation og godkendelse af nye uddannelser og udbud med frist 1. februar 2017. Det drejer sig om følgende nye uddannelser og udbud:

- Diplomingeniøruddannelsen i elektrisk energiteknologi – nyt udbud i Herning
- Diplomingeniøruddannelsen i maskinteknik – nyt udbud i Herning
- Diplomingeniøruddannelsen i business development (omlægning)
- Kandidatuddannelsen i international ret

Aarhus Universitet står gerne til rådighed med yderligere oplysninger.

Venlig hilsen

Berit Eika

Berit Eika
Prorektor

Rektoratet

Berit Eika

Prorektor

Dato: 24. januar 2017

Direkte tlf.: 87152032
Mobiltlf.: 28992463
E-mail: be@au.dk

Afs. CVR-nr.: 31119103

Rektoratet
Aarhus Universitet
Nordre Ringgade 1
8000 Aarhus C

Tlf.: +45 8715 0000
Fax: +45 8715 0201
E-mail: rektor@au.dk
au.dk/uniled

Indhold

Bilag A: Kassogram for kandidatuddannelsen i International Ret/International Law 2

Bilag B: Nyuddannedes beskæftigelse og beskæftigelsestal generelt 3

Bilag C: Behovsundersøgelse 5

1. Aftagerlandskab og respondenter 6

1.1 Aftagerlandskabet for kandidater i International Ret/International Law 6

1.2 Respondentbeskrivelse 6

2. Arbejdsgivers efterspørgselsvurdering 8

2.1 Arbejdsgivers egen efterspørgsel og behov 8

2.2 Arbejdsgivers vurdering af den generelle efterspørgsel 8

2.3 Arbejdsgivers vurdering af undervisningssprog 9

2.4 Merværdi i forhold til beslægtede danske uddannelser 10

2.4.1 Kvalitative svar 11

3 Opsamling og vurdering af efterspørgslen for kandidater i International Ret/International Law 12

4 Overblik over respondenter samt opsamling og vurdering af efterspørgslen for kandidater i International Ret/International Law på baggrund af kvalitative interviews 13

Bilag 1 – Respondenter 15

Bilag 2 – Kort præsentation af kandidatuddannelsen i International Ret/International Law 17

Bilag 3 – Sammenligning med beslægtede uddannelser 20

Bilag 4 – Spørgeskema 21

Bilag 5 – Kvalitative interviews 26

Bilag A: Kassogram for kandidatuddannelsen i International Ret/International Law

SKEMATSK OVERSIGT:

1. semester (september-januar)	2. Semester (februar-juni)	3. Semester (september-januar)	4. Semester (februar-juni)
EU Law (10 ECTS) Public International Law (10 ECTS) Comparative Law (10 ECTS)	Specialiseringsfag (30 ECTS)	Valgfag på Aarhus Universitet, udveksling til et andet universitet eller praktik (30 ECTS)	Speciale (30 ECTS)

Bilag B: Nyuddannedes beskæftigelse og beskæftigelsestal generelt

I nedenstående afsnit følger en række tabeller, der alle er med til at anskueliggøre beskæftigelsesmulighederne for kandidater i International Ret.

Tabel 1: Nyuddannede cand.jur.-dimittenders aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse - pct. af fuldførte

		AU	KU	SDU	AAU	Hele landet	Samfundsvidenskabeligt HO
2010	% I uddannelse	2	1	0	-	1	2
	% I beskæftigelse	90	90	85	-	90	74
	% I udlandet	3	3	5	-	3	11
	% Ledighed	3	4	7	-	4	8
	% Uden for arbejdsstyrken	3	3	2	-	3	6
	Antal nyuddannede	235	450	41	-	726	5182

Kilde: Ufm.dk

Tabel 2: Nyuddannede cand.jur.-dimittenders aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse - pct. af fuldførte

		AU	KU	SDU	AAU	Hele landet	Samfundsvidenskabeligt HO
2011	% I uddannelse	1	1	2	-	1	2
	% I beskæftigelse	82	89	78	-	86	71
	% I udlandet	4	3	3	-	4	12
	% Ledighed	8	5	14	-	7	8
	% Uden for arbejdsstyrken	5	3	3	-	3	7
	Antal nyuddannede	212	416	58	-	688	5186

Kilde: Ufm.dk

Tabel 3: Nyuddannede cand.jur.-dimittenders aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse - pct. af fuldførte

		AU	KU	SDU	AAU	Hele landet	Samfundsvidenskabeligt HO
2012	% I uddannelse	2	1	2	0	1	2
	% I beskæftigelse	85	86	79	89	85	69
	% I udlandet	1	4	3	5	3	13
	% Ledighed	9	4	15	5	6	10
	% Uden for arbejdsstyrken	4	4	2	0	4	6
	Antal nyuddannede	247	493	62	19	821	5793

Kilde: Ufm.dk

Tabel 4: Nyuddannede cand.jur.-dimittenders aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse - pct. af fuldførte

		AU	KU	SDU	AAU	Hele landet	Samfundsvidenskabeligt HO
2013	% I uddannelse	1	1	0	2	1	2
	% I beskæftigelse	85	86	94	78	86	68
	% I udlandet	3	4	1	3	3	14
	% Ledighed	6	6	3	9	6	10
	% Uden for arbejdsstyrken	5	4	1	8	4	6
	Antal nyuddannede	226	471	67	64	828	6054

Kilde: Ufm.dk

Tabel 5: Bruttoledighed som gennemsnit af de kvartaler, der ligger 4-7 kvartaler efter fuldførelsesdatoen

	2009 K4-7	2010 K4-7	2011 K4-7	2012 K4-7	2013 K4-7
Jura, KU	2,8 %	4,7 %	7,0 %	7,4 %	9,1 %
Jura, SDU	8,9 %	12,9 %	23,8 %	12,9 %	10,9 %
Jura, AAU	*	*	6,4 %	14,9 %	12,6 %
Jura, AU	5,7 %	9,9 %	11,6 %	10,2 %	6,0 %
Samfundsvidenskabeligt hovedområde	8,9 %	10,8 %	11,9 %	11,9 %	10,1 %

Kilde: Ufm.dk

Tabel 6: Hvad var din jobsituation den 1. oktober 2011-2014?

	2011	2012	2013	2014
I beskæftigelse	87 % (170)	92 % (184)	92 % (169)	90 % (147)
Ph.d. studerende	1 % (1)	1 % (1)	1 % (1)	1 % (2)
På orlov med ubetinget ret til at vende tilbage	3 % (5)	3 % (7)	2 % (3)	2 % (3)
Under uddannelse	0 % (0)	0 % (0)	1 % (1)	1 % (1)
Uden beskæftigelse	8 % (16)	3 % (8)	5 % (9)	5 % (9)
Udenfor arbejdsmarkedet (hjemmegående, førtidspensionist mm.)	2 % (3)	1 % (1)	0 % (0)	1 % (2)

Kilde: AU's beskæftigelsesundersøgelse.
Note: Svarprocenten var 36 % (2014), 41 % (2013), 42 % (2012) og 42 % (2011).

Tabel 7: Antal ledige i procent af antal forsikrede, november 2016

	Gns. bruttoledighed
Jurist	2,8
Samf. Adm.	5,4
Cand. Merc.	5,5
I alt	4,8

Kilde: Akademikernes Centralorganisations ledighedsstatistik
Note: AC har i alt 33 kategorier, men i tabellen er udvalgt tre relevante.

Bilag C: Behovsundersøgelse

Indledning

Dette notat er en del af et større undersøgelsesarbejde om holdningen til og efterspørgslen efter en kandidatuddannelse i International Ret/International Law, som planlægges udbudt af Juridisk Institut, Aarhus Universitet. Dette notat kortlægger, hvorvidt der er et arbejdsmarked for kandidater i International Ret/International Law ved hjælp af en kvantitativ og en kvalitativ undersøgelse af arbejdsmarkedsefterspørgslen for kandidater i International Ret/International Law.

Ved at opsøge og kortlægge mulige arbejdspladser for kandidater i International Ret/International Law er formålet med denne undersøgelse at afdække den konkrete efterspørgsel efter kandidaterne på kort og mellemlangt sigt.

Spørgeskemaundersøgelsen, udarbejdet i samarbejde mellem Aarhus BSS Studier og professor og studieleder Jørgen Albæk Jensen, er sendt til potentielle aftagere og interessenter udvalgt af fagmiljøet ved Juridisk Institut. Et elektronisk spørgeskema er sendt ud til respondenterne via e-mail, som de har haft tre uger (medio august – primo september 2016) til at besvare via et personligt link. Spørgeskemaet er angivet i bilag 4.

De syv kvalitative interviews er foretaget af fagmiljøet på Juridisk Institut juni-august 2016.

Notatet består af 4 dele:

- Første del giver et overblik over aftagerlandskabet for kandidater i International Ret/International Law, samt en beskrivelse af respondenterne i den kvantitative undersøgelse
- Anden del indeholder en opsummering af respondenternes opfattelse af uddannelsens relevans i deres institution/virksomhed, branche og på det danske arbejdsmarked.
- Tredje del samler op og giver et kort overblik af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen.
- Sidste del giver et overblik over de aftagere, der er respondenter i den kvalitative analyse, samt samler op på resultaterne fra de kvalitative interviews

1. Aftagerlandskab og respondenter

Dette afsnit belyser, hvilke ansættelsesområder en kandidat i International Ret/International Law kunne tænkes at finde beskæftigelse indenfor, hvilke potentielle aftagere og interessenter der blev udvalgt, samt giver en beskrivelse af respondenterne.

1.1 Aftagerlandskabet for kandidater i International Ret/International Law

En kandidat i International Ret/International Law forventes, af fagmiljøet, at finde beskæftigelse som jurister på det private og offentlige arbejdsmarked, hvor de forventes at arbejde inden for:

- internationale organisationer (f.eks. EU, FN, NATO mv.)
- i regerings- og andre offentlige instanser, der er involveret i internationale forhold
- private virksomheder, der er engageret i internationale aktiviteter.

1.2 Respondentbeskrivelse

De potentielle aftagere og interessenter til den kvantitative spørgeskemaundersøgelse er udvalgt af fagmiljøet ud fra de ovennævnte forventede jobfunktioner. I den valgte pulje indgår primært aftagere og interessenter med en traditionel juridisk baggrund (cand. jur.). I denne gruppe indgår flere advokater, hvilket har været med det sigte at få vurderet, hvorvidt der også inden for den helt klassiske juristprofession og advokatkontorerne menes at være 'plads' til jurister med en særlig specialisering i international ret. De aftagere og interessenter, der indgår i undersøgelsen, men som ikke har en cand. jur. eller cand. merc. jur.-baggrund har alle en stor berøring med juraen og lovgivning og har derfor flere med juridisk uddannelse blandt deres ansatte.

Aftagerne er ledere og medarbejdere, som har ansættelsesansvar og/eller har et generelt strategisk ansvar i deres institution eller virksomhed. Netop disse respondenter kan give kvalificerede vurderinger af behovet på deres arbejdsplads, og givet deres erhvervserfaring og ekspertise kan de ligeledes give kvalificerede bud på det specifikke behov i deres egne brancher og på det danske arbejdsmarked generelt. For et overblik over de respondenter som svarede, se bilag 1.

Tabel 1.1 opsummerer deltagerne i undersøgelsen fordelt på hvilken type arbejdsplads, de arbejder på. I alt er spørgeskemaet sendt til 54 potentielle aftagere, hvoraf 33 besvarede spørgeskemaet, hvilket giver en svarprocent på 61,1.

Tabel 1.1 – Respondenter fordelt på type af arbejdsplads	Antal	Procent
Offentlig	15	27,8
Privat	39	72,2
Total	54	100,0

2. Arbejdsgivers efterspørgselsvurdering

I denne delundersøgelse er aftagerne blevet bedt om at læse en beskrivelse af uddannelsen (se bilag 2) og derefter vurdere behovet for kandidater i International Ret/International Law. På den baggrund har en del peget på et aktuelt behov for kandidater i International Ret/International Law på deres arbejdsplads, i deres brancher og på det danske arbejdsmarked. Endvidere peger de på et stigende behov for kandidater inden for deres felt i fremtiden.

Afsnit 2 gennemgår svarene på spørgeskemaet. Svarene på de enkelte spørgsmål er fordelt efter, hvilken type institution respondenten er ansat i.

2.1 Arbejdsgivers egen efterspørgsel og behov

Tabel 2.1 viser respondentens vurdering af behovet for kandidater i International Ret/International Law på deres egen arbejdsplads. Godt 61 % af respondenterne svarer, at de vurderer, at der i nogen eller høj grad er et behov for kandidater i International Ret/International Law i deres egen institution/virksomhed.

Tabel 2.1 – Behov for kandidater i International Ret/International Law på egen arbejdsplads

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Offentlig	2	4	1	1	0	8
Privat	9	5	10	1	0	25
Total	11	9	11	2	0	33
Procent	33,3	27,3	33,3	6,1	0,0	100

Respondenterne er blevet spurgt om, hvor mange kandidater i International Ret/International Law de vil kunne bruge på deres arbejdsplads i dag og om 3-5 år. **Tabel 2.2** viser hvor mange kandidater respondenterne vurderer, at de vil kunne bruge i dag og om 3-5 år.

Tabel 2.2 – Estimerede behov for kandidater i International Ret/International Law på egen arbejdsplads

	Behov nu	Behov om 3-5 år	Antal respondenter
Offentlig	27	58	8
Privat	50	91	25
Total	77	149	33

I alt angiver respondenterne, at de vil kunne bruge 77 kandidater i International Ret/International Law i dag, mens de om 3-5 år vil kunne bruge 149 kandidater. Det er især respondenter på det private arbejdsmarked, som efterspørger kandidater. De efterspørger 50 kandidater nu og 91 om tre til fem år.

2.2 Arbejdsgivers vurdering af den generelle efterspørgsel

Tabel 2.3 viser respondenternes vurdering af behovet for kandidater i International Ret/International Law i deres egen branche. 84,8 % af respondenterne svarer, at de i nogen eller høj grad vurderer, at der er et

behov for kandidater i deres branche. Ud af de 33 respondenter er der kun én, der vurderer, at der slet ikke er et behov for kandidater i International Ret/International Law i sin branche.

Tabel 2.3 – Behovet for kandidater i International Ret/International Law i egen branche						
	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Offentlig	5	2	0	1	0	8
Privat	11	10	4	0	0	25
Total	16	12	4	1	0	33
Procent	48,5	36,4	12,1	3,0	0,0	100

Tabel 2.4 viser respondenternes vurdering af behovet for kandidater i International Ret/International Law på det danske arbejdsmarked. 91 % af respondenterne vurderer, at der i nogen eller høj grad er behov for kandidater i miljø- og energiret på det danske arbejdsmarked.

Tabel 2.4 – Behovet for kandidater i International Ret/International Law på det danske arbejdsmarked						
	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Offentlig	4	3	0	0	1	8
Privat	12	11	1	0	1	25
Total	16	14	1	0	2	33
Procent	48,5	42,4	3,0	0,0	6,1	100

2.3 Arbejdsgivers vurdering af undervisningssprog

Den planlagte uddannelse International Ret/International Laws undervisningssprog er engelsk, og i spørgeskemaet bedes respondenterne tage stilling til dette aspekt i forhold deres arbejdspladsbehov.

Respondenterne er blevet bedt om at angive, om de er enige i følgende udsagn: *Det er en fordel, at kandidatuddannelsen foregår på engelsk, da det er noget, vi har behov for på min arbejdsplads*.

Respondenternes vurdering af det ovenstående udsagn fremgår af **tabel 2.6.** Godt 76 % af respondenterne er enige eller meget enige i, at det er en fordel at kandidatuddannelsens undervisningssprog er på engelsk, da det er noget, de har behov for på deres arbejdsplads.

Tabel 2.6 – Vurdering af uddannelsens undervisningssprog						
	Meget enig	Enig	Lidt enig	Uenig	Ved ikke	Total
Offentlig	2	3	1	1	1	8
Privat	11	9	1	4	0	25
Total	13	12	2	5	1	33
Procent	39,4	36,4	6,1	15,2	3,0	100

2.4 Merværdi i forhold til beslægtede danske uddannelser

Tabel 2.8 viser respondenternes vurdering af, hvorvidt kandidatuddannelsen i International Ret/International Law dækker et uddannelsesbehov, som ikke allerede er dækket af eksisterende danske uddannelser. For at sikre at respondenterne har nok information til at kunne svare på spørgsmålet, blev de præsenteret for en kort beskrivelse af lignende uddannelser. For at se beskrivelsen af beslægtede uddannelser se bilag 3.

57,6 % af respondenterne vurderer, at kandidatuddannelsen i nogen eller høj grad dækker et hidtil udækket uddannelsesbehov.

Tabel 2.8 - Uddannelsen dækker et udækket behov

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Offentlig	0	5	2	1	0	8
Privat	3	11	6	1	4	25
Total	3	16	8	2	4	33
Procent	9,1	48,5	24,2	6,1	12,1	100

Respondenterne er også blevet spurgt, om uddannelsen dækker nogle bestemte behov bedre end andre beslægtede uddannelser. **Tabel 2.9** viser, at 57,6 % af respondenterne vurderer i høj eller nogen grad, at uddannelsen dækker bestemte behov bedre end beslægtede uddannelser.

Tabel 2.9 – Uddannelsen dækker bestemte behov bedre end eksisterende beslægtede uddannelser

	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	Ved ikke	Total
Offentlig	0	5	2	1	0	8
Privat	3	11	4	1	6	25
Total	3	16	6	2	6	33
Procent	9,1	48,5	18,2	6,1	18,2	100

2.4.1 Kvalitative svar

Efter at have svaret på de to ovenstående spørgsmål har respondenterne haft mulighed for at uddybe, hvordan relevansen vurderes i forhold til beslægtede uddannelser. Respondenterne kunne også komme med generelle kommentarer. Udvalgte svar er gengivet nedenfor.

Uddyb gerne, hvordan du vurderer relevansen af kandidatuddannelsen ift. beslægtede uddannelser.

1. Domstolene har brug for International Law, men det kan ikke stå alene, idet retsplejen jo i udgangspunktet er dansk
2. Mange danske studerende tager til udlandet for at få en international masteruddannelse. Programmet ligner nogle af de programmer, som de har på udenlandske universiteter, og uddannelsen vil derfor kunne fylde et hul i markedet, som p.t. ikke dækkes af de nuværende uddannelser på de danske universiteter
3. Jeg finder de juridiske discipliner, kandidatuddannelen indeholder, relevante, men jeg finder at disse kundskaber bør erhverves efter gennemførelse af en almindelig kandidatuddannelse, da en person med den forespurgte internationale uddannelse vil have for store huller i sin viden om almindelige juridiske forhold. Disse huller vil betyde, at vi næppe vil ansætte en person med denne uddannelse, men i stedet stadig vil søge vort behov for afklaring af internationale forhold afklaret ved henvendelse til et af de større advokatfirmaer i DK
4. Danmarks domstole har som aftagere ikke som sådan efterspørgsel efter kandidater, der har taget en engelsksproget kandidateksamen i Danmark – allerede fordi retssproget er dansk.
5. Tror det er vigtigt med en helt grundlæggende forståelse af samspillet mellem nationale og internationale forhold. At der ikke uddannes jurister der udelukkende har et nationalt fokus. Verden globaliseres og kompleksiteten øges. Derfor er det nødvendigt, at der på retsvidenskab er en forståelse af hvor reglerne kommer fra, hvad der er baggrunden, og hvordan lande, virksomheder og institutioner kan navigere i denne virkelighed.
6. Et øget fokus på internationale forhold, komparative analyser og inspiration fra andre retsområder end det danske vil være en klar fordel for nye kandidater, som også må forventes at være motiverede til en international rotation indenfor firmaet/koncernen
7. Jeg ser ikke beslægtede uddannelser, som bibringer kandidaterne en teoretisk viden og generel forståelse af den internationale ret - herunder særlig EU-retten.
8. Internationale forhold indgår i alle fagjuridiske områder og skal langt hen ad vejen kunne håndteres af jurister uden internationalt speciale. Imidlertid er der tillige behov for en mere dybtgående forståelse for internationale juridiske samspil, og det er her, at internationale kandidatuddannelser har sin virkelige berettigelse på en arbejdsplads
9. Øget internationalisering vil altid være en fordel.

Hvis du har kommentarer, forslag eller tilføjelser til uddannelsen ved Aarhus Universitet, så vil vi være meget glade for, at du skriver dem herunder. Tak!

- Den internationale uddannelse bør ske som et supplement og ikke i stedet for en almindelig helstøbt juridisk uddannelse
- Overvej at tænke jura bredt, og ikke lade jer begrænse af traditioner. Er CSR, Human Rights osv. juridiske discipliner? Hvorfor ikke?
- Fokus på EU-retten må ikke blive for målrettet, idet hele forståelsen af regelhierarkiet og den måde som tværgående principper på trinhøjere niveau kan virke bestemmende i det konkrete tilfælde er centralt for at opnå forståelse af den måde EU-retten udvikler sig på.
- I må gerne ringe hvis I vil have flere input til jeres proces.

3 Opsamling og vurdering af efterspørgslen for kandidater i International Ret/International Law

Denne aftagerundersøgelse er udformet således, at en række potentielle arbejdsgivere er blevet spurgt til deres nuværende og kommende efterspørgsel efter kandidater i International Ret/International Law. I alt har 54 ledere/aftagere i private virksomheder og offentlige institutioner fået tilsendt et spørgeskema, hvoraf 33 respondenter svarede. Generelt findes der i undersøgelsen en efterspørgsel efter kandidater i International Ret/International Law blandt disse respondenter, hvilket indikerer et arbejdsmarkedsbehov efter kandidater i International Ret/International Law generelt, når alle branchers samlede behov skal opgøres. Respondenterne vurderer, at der er behov for kandidaterne på deres arbejdspladser og trefjerdedele af respondenterne vurderer, at undervisningssproget er en fordel. Undersøgelsen indikerer derfor en arbejdsmarkedsefterspørgsel efter kandidater i International Ret/International Law på det danske arbejdsmarked.

Godt 61 % af respondenterne vurderer, at der i høj eller nogen grad er et behov for kandidater i International Ret/International Law. 84,8 % af respondenterne vurderer, at der i høj eller nogen grad er et behov for kandidaterne i deres egen branche. 91 % af respondenterne vurderer i høj eller nogen grad, at der er behov for kandidater i International Ret/International Law på det danske arbejdsmarked.

57,6 % af respondenterne vurderer, at uddannelsen i nogen eller høj grad udfylder et udækket behov, som eksisterende danske uddannelser i dag ikke udfylder. 57,6 % af respondenterne vurderer i nogen eller høj grad, at uddannelsen dækker et eller flere behov bedre end beslægtede uddannelser. 76 % af respondenterne er enige eller meget enige i, at det er en fordel at uddannelsen forgår på engelsk, da det er noget de har behov for på deres arbejdsplads.

Samlet vil de adspurgte respondenter kunne bruge 77 kandidater i dag og 149 kandidater om tre til fem år. Den samlede arbejdsmarkedsefterspørgsel antages derfor at være betydelig, da ikke alle potentielle arbejdsgivere er blevet spurgt i undersøgelsen. Det angivne antal er derfor en indikation på, at der er en meget stor arbejdsmarkedsefterspørgsel efter kandidater i International Ret/International Law – især på det private arbejdsmarked, der efterspørger 50 kandidater nu og 91 om tre til fem år.

4 Overblik over respondenter samt opsamling og vurdering af efterspørgslen for kandidater i International Ret/International Law på baggrund af kvalitative interviews

De udvalgte respondenter/aftagere er i lighed med spørgeskemaundersøgelsen ledere og medarbejdere, som har ansættelsesansvar og/eller har et generelt strategisk ansvar i deres institution eller virksomhed, da det, som nævnt tidligere, er denne type af respondenter, der bedst kan give kvalificerede vurderinger af behovet på deres arbejdsplads, og givet deres erhvervserfaring og ekspertise kan de ligeledes give kvalificerede bud på det specifikke behov i deres egne brancher og på det danske arbejdsmarked generelt. For et overblik over respondenterne, se bilag 1.

De kvalitative interviews giver mere eller mindre et entydigt billede af, at der er et klart behov for uddannelsen.

Vurderingen er, at kandidaterne vil kunne få arbejde i bl.a. større advokatfirmaer, danske ambassader, ministerier, EU, ICC og i internationalt orienterede erhvervsvirksomheder (f.eks. VESTAS).

Det er en fordel, at uddannelsen foregår på engelsk, da det er arbejdssprog i mange sammenhænge og samtidig er med til at skabe den fornødne internationalisering. Ydermere er vurderingen, at alle tre specialiseringer er relevante, men at der med fordel kan arbejdes på at skabe større synergier mellem de tre specialiseringer.

De syv kvalitative interviews giver også bud på fag, der med fordel kan supplere dem, der allerede er forslået, f.eks.:

- Fag der fokuserer på internationale aspekter af finansieringsret, konkurrenceret mv.
- Digitalisering og e-handel samt immaterialret
- Reguleringen af agenter og forhandlere
- CSR and compliance

Udvalgte citater fra de syv kvalitative interviews:

- *Therefore, the flexible two-year master program with the free choice of course in the third semester offers a good opportunity to combine and specialise even further within internal market law and international business law*
- *There is clearly a need for law students with a law degree in international law, in particular EU internal market law and international business law*
- *Studies and teaching in English are today a must for all law students (…) It is therefore a major advantage that the study programme is entirely in English*
- *I am not aware of identical or similar two-year law courses which give a full master of law degree in English (…) Therefore, the proposed two-year master programme at Aarhus University is in this sense innovative and distinguishes itself from other currently available courses*
- *Blandingen af danske og udenlandske studerende ses også som en klar fordel, fordi det giver udsyn og perspektiv på vores eget retssystem.*

- *(…) vores uddannelse er et godt supplement til eksisterende uddannelser, og at den viser evne og vilje til nytænkning*
- *(…) der er et særligt behov for, at der også kommer flere kandidater med en sådan profil i Aarhus (…) var ansat ved Siemens Wind Power var det meget svært at finde kvalificerede internationale kandidater*
- *Uddannelsens styrke er det forhold, at den fokuserer på internationale forhold (...) et sådant fokus vil gøre det lettere at integrere kandidaterne på en international arbejdsplads (…) men også vil gøre kandidaterne attraktive for eksportorienterede virksomheder*
- *(…) der er behov for kandidater med den profil, som den planlagte uddannelse lægger op til (…) der er behov for, at juridiske medarbejdere har indsigt i udenlandsk ret (…) meget attraktivt, at uddannelsen foregår på engelsk, og at der påregnes en blanding af danske og udenlandske studerende, da begge dele giver en nødvendig forståelse for det internationale aspekt.*
- *(…) der er mange andre eksportorienterede virksomheder, der vil være interesserede i sådanne kandidater, ligesom særligt de store advokatfirmaer har brug for kandidater med en sådan profil (…)*

Bilag 1 – Respondenter

Kvantitativ spørgeskemaundersøgelse

Navn	Virksomhed	Stillingsbetegnelse
Ulrikke W. Krogbeck	Danske Advokater	Chef for direktionssekretariatet
Trine Hallund	Kammeradvokaten Advokatfirmaet Poul Schmidt	HR-konsulent
Tina Henriksen	Domstolsstyrelsen / HR-centeret	HR-chef / Souschef
Søren Næsborg Jensen	Ernst & Young	Partner
Steffen Egebjerg	Dansk Arbejdsgiverforening	Sekretariats- og økonomichef
Signe Skøtt Paulsen	Energi-forsyning og klimaministeriet	Fuldmægtig
Rasmus Mygind Bøgesvang Bojsen	KPMG	Senior Consultant
Preben Søegaard Hansen	Røde Kors	Chefrådgiver
Peter Stig Hansen	Jyske Bank	Direktør
Peter Istrup	Arla Foods Amba	Head of legal – Consumer International
Pernille Ravn	Kennedys Law	Personaleansvarlig
Pernille Andersen	Maersk Line A/S	Employer Branding
Paolo Perotti	Miljø- og fødevareministeriet - Koncern Jura	Kontorchef
Ole Bjerne Sørensen	Skat - HR	Kontorchef
Michael Vedsø	Europa-Kommissionen - Repræsentationen i Danmark	Fungerende repræsentationschef
Mette Dyhl Prola	Pressalit A/S	HR Chef
Maria Elena Klüver	Advokatsamfundet	Administrationschef
Mai-Britt Brandt Poulsen	Bech-Bruun Advokatfirma	HR-konsulent
Mads Rossen Jakobsen	Dahl Advokatfirma / DAHL Randers Advokatpartnerselskab	Partner, advokat
Lotte Eskesen	Gorrissen Federspiel / Danske Advokater	Partner
Christina Vitale	Mellemfolkeligt Samvirke HROD Team	HR Consultant
Klaus Okholm	PwC	Statsautoriseret revisor, partner
Jes Brogaard Nielsen	Erhverv- og vækstministeriet - EU, handelspolitik og søfart	Kontorchef
Jan Søstuen	Nordea	Head of Employer Branding
Jan Reckendorff	Statsadvokaten i Viborg	Statsadvokat
Frank Lausten	Care	Administrationschef, CFO
Charlotte Lauritsen	Rigsadvokaten	HR-chef
Carsten Led Jensen	Holst, Advokater	Partner, advokat
Camilla Holmen	Arla Foods International A/S	Employer Branding Coordinator
Camilla Hesselby	Erhvervsstyrelsen	Kontorchef
Bodil Ruberg	Retten i Aarhus	Retspræsident
Bjarke Østergaard Bertelsen	Vestas Wind Systems A/S Juridisk afdeling	Advokat
Anne May Løntoft Høvring	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab	Indehaver

Kvalitative interviews

Navn	Virksomhed	Stillingsbetegnelse
Mikolaj Zaleski	European Commission, DG Justice, Unit Civil and Contract Law	Deck Officer
Lotte Eskesen	Danske Advokater	Formand
Tobias Rehfeld	Udenrigsministeriets Juridisk Tjeneste	Chef
Thomas Arendt	VESTAS	Vice President, Group Legal
Peter Istrup	ARLA	Assistent General Council
Poul Runge Nielsen	Europa-Parlamentets personaletjeneste	Kontorchef
Flemming Mathiasen	Danske Division	Chef/Generalmajor

Bilag 2 – Kort præsentation af kandidatuddannelsen i International Ret/International Law

Law becomes increasingly international, and therefore lawyers working in both the public and private sector need to be able to use a variety of international sources of law. Some of these are the result of treaties concluded between states, and they are thus regulated by public international law or a variation hereof like EU law. Others are the result of model laws implemented into national law or accepted international (non-binding) principles, which are used by private parties, arbitral tribunals or courts. In the event that common rules are absent, it will be necessary to use comparative law to understand the differences and their implications. To be able to cope with such a variety of international sources it is necessary to have an in-depth understanding of their legal nature and effect. The international law programme is a two-year programme designed to give graduates the ability to cope with these challenges. As a master programme it will be able to build on the legal methodology that the students have acquired at the bachelor level, normally focusing on national law and only to a lesser extent on international law. Participation in the programme thus requires prior knowledge of law of at least 2-3 semesters study.

The programme aims to give the students a broad introduction to the methodology in public and private international law, but also aims to give them a specialization in one of the following areas:

- EU Internal Market Law
- International Business Law
- Human Rights Law.

Additionally, the programme will allow the students some room to choose their own specialization as the programme has a full semester of elective courses or the possibility to stay one semester at another university or obtaining practical experience from an internship.

All courses and exams will be conducted in English. The programme exposes the students to an international environment and provides an up-to-date theoretical framework for studying the different aspects of international law.

The master programme will be advertised in the fall of 2017 and starts on 1 September 2018.

Kompetenceprofil

The international law master programme is a research-based master's degree programme building on the competences acquired during the bachelor's degree programme in law or an equivalent bachelor programme. The purpose of the international master programme in law is to qualify the student to work with legal matters either in international organisations, in governmental bodies engaged in issues of international or EU law, or in law firms and private corporations engaged in international activities.

Having completed the programme, students will have acquired skills in exploring, analysing and solving theoretical and practical problems of international law, comparative law and EU law, depending on the

specialization. In addition, the international law master programme qualifies the student to apply for admission to the PhD programme in law.

More specifically, the international master programme in law provides the student with the following qualifications in terms of knowledge, skills and competences:

Knowledge

The students will acquire knowledge of international law, comparative law and EU law which, within the field of legal science, is based on research at the highest internationally recognised level. The graduate will be able to comprehend, analyse, apply and reflect upon this knowledge on a scientific basis, as well as to identify relevant scientific research problems. This means that the graduate will have

- knowledge and understanding of the general characteristics and basic principles of international law, comparative law and EU law across legal disciplines
- knowledge of legal science as an academic discipline
- specialized in-depth knowledge within one or more of the disciplines of international law, comparative law and EU law
- knowledge of the specialized areas of international law or EU law in the wider context of international law, comparative law and EU law
- knowledge of the specialized areas of international law or EU law against the background of the relevant parts of national law
- in-depth knowledge of, and practical experience with, searching legal information in relation to sources of international law and EU law, as well as relevant academic literature.

Skills

The international law master students will acquire methodological consciousness and adeptness within the field of legal science. Thus, the graduate will be able to independently and systematically

- identify complex legal problems and their context
- explore, analyse and solve complex legal problems, identifying and applying relevant legal sources
- assess the relevant perspectives and implications of international law, comparative law and EU law in the context of national legal systems
- provide legal reasoning at high academic level, critically reflecting upon various possible solutions, and subsequently select between solutions in order to reach a legally sustainable decision
- consider social aspects when solving legal problems, taking into account the social context and implications of law when selecting between legal solutions
- present academically well-founded and well-reasoned decisions

- formulate and communicate specialized legal issues clearly, accurately and in a comprehensible language, orally as well as in writing
- develop a high level of legal English which enables the graduate to draft legal texts and documents in an appropriate English language

Competences

The students will develop further their ability to work in a well-structured and targeted manner across the different legal disciplines and sub-disciplines of international law, comparative law and EU law, as well as their ability to manage complex and unpredictable work situations either individually or in collaboration with others. The graduate will therefore be able to

- work independently as well as in collaboration with others
- work in a well-structured and targeted manner, combining the relevant sub-disciplines
- work systematically with complex legal issues
- assume professional responsibility for the working process and its results
- structure and take responsibility for the development and implementation of the requisite learning and specialization within issues of international law, comparative law and EU law
- swiftly comprehend new legal issues and problems as well as major dossiers of case material
- analyse, apply and reflect on the knowledge acquired
- provide counselling on legal issues, taking into consideration the political, economic and social context.

Bilag 3 – Sammenligning med beslægtede uddannelser

I de følgende spørgsmål bedes du tage stilling til relevansen af kandidatuddannelsen International Ret / International Law i forhold til beslægtede uddannelser. Du bedes først læse sammenligningen ved at klikke på link til følgende uddannelser:

Cand. jur.-uddannelsen, Aarhus Universitet: http://kandidat.au.dk/jura/

Cand. merc.jur.-uddannelsen, Aarhus Universitet: http://kandidat.au.dk/erhvervsoekonomi-erhvervsret/

Engelsksproget kandidatuddannelse i jura, Københavns Universitet: http://studier.ku.dk/kandidat/jura/

Bilag 4 – Spørgeskema

Kandidatuddannelse i International Ret / International Law

Aarhus Universitet er ved at undersøge, hvor stort behovet er for en engelsksproget kandidatuddannelse i **International Ret / International Law**, som vil blive udbudt af Juridisk Institut. Derfor har vi brug for din hjælp til at besvare spørgsmål vedr. aftagere og interessenters vurdering af behovet for dimittender i ovennævnte uddannelse fra Aarhus Universitet.

Inden du besvarer spørgeskemaet, bedes du læse denne beskrivelse af uddannelsen samt uddannelsens kompetenceprofil.

Hvis du oplever tekniske problemer, må du meget gerne skrive til Klaus Mors Kristensen, kmk@au.dk

Undersøgelse af behovet for kandidater i International Ret / International Law.

Følgende spørgsmål vedrører din vurdering af, hvorvidt der er behov for kandidater i International Ret / International Law.

Vurderer du, at der er behov for kandidater i International Ret / International Law på din arbejdsplads?

(2) ❑ I høj grad

(3) ❑ I nogen grad

(4) ❑ I mindre grad

(5) ❑ Slet ikke

(6) ❑ Ved ikke

Vurderer du, at der er behov for kandidater i International Ret / International Law i din branche?

(2) ❑ I høj grad

(3) ❑ I nogen grad

(4) ❑ I mindre grad

(5) ❑ Slet ikke

(6) ❑ Ved ikke

Vurderer du, at der er behov for kandidater i International Ret / International Law på det danske arbejdsmarked?

(1) ❑ I høj grad

(2) ❑ I nogen grad

(3) ❑ I mindre grad

(4) ❑ Slet ikke

(5) ❑ Ved ikke

Angiv, om du er enig i følgende udsagn? Det er en fordel at kandidatuddannelsen foregår på engelsk, da det er noget vi har behov for på min arbejdsplads.

(1) ❑ Meget enig

(2) ❑ Enig

(3) ❑ Lidt enig

(4) ❑ Uenig

(5) ❑ Ved ikke

Hvor mange kandidater i International Ret / International Law, vurderer du, at din arbejdsplads vil kunne bruge i dag?

_____

Hvor mange kandidater i International Ret / International Law, vurderer du, at din arbejdsplads vil kunne bruge om 3-5 år?

_____

Sammenligning af International Ret / International Law med beslægtede kandidatuddannelser.

I de følgende spørgsmål bedes du tage stilling til relevansen af kandidatuddannelsen **International Ret / International Law** i forhold til beslægtede uddannelser. Du bedes først læse sammenlignin-gen ved at klikke på link til følgende uddannelser:

Cand. jur.-uddannelsen, Aarhus Universitet: http://kandidat.au.dk/jura/
Cand. merc.jur.-uddannelsen, Aarhus Universitet: http://kandidat.au.dk/erhvervsoekonomi-erhvervsret/
Engelsksproget kandidatuddannelse i jura, Københavns Universi-tet: http://studier.ku.dk/kandidat/jura/

Vurderer du, at kandidatuddannelsen i International Ret / International Law vil kunne dække behov på din arbejdsplads, som eksisterende uddannelser ikke gør?

(1) ❑ I høj grad
(2) ❑ I nogen grad
(3) ❑ I mindre grad
(4) ❑ Slet ikke
(5) ❑ Ved ikke

Vurderer du, kandidatuddannelsen vil kunne dække et eller flere behov bedre end de beslægtede uddannelser?

(1) ❑ I høj grad
(2) ❑ I nogen grad

(3) ❑ I mindre grad

(4) ❑ Slet ikke

(5) ❑ Ved ikke

Uddyb gerne, hvordan du vurderer relevansen af kandidatuddannelsen i forhold til beslægtede uddannelser.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Hvis du har kommentarer, forslag eller tilføjelser til uddannelsen ved Aarhus Universitet, så vil vi være meget glade for, at du skriver dem herunder. Tak!

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Grundlæggende oplysninger

Hvilken branche tilhører din virksomhed/institution/organisation?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Hvad er din stillingsbetegnelse?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Tak for din deltagelse i undersøgelsen!

Hvis du har nogle spørgsmål eller kommentarer, så skriv gerne en e-mail til Jørgen Albæk Jensen, professor og studieleder, Juridisk Institut, Aarhus Universitet; jaj@law.au.dk

Bilag 5 – Kvalitative interviews

Summary of interview on 23 June 2016 at 14:00 regarding the two-year Master in Law at Aarhus University

Interviewed person

Mikolaj Zaleski, Deck Officer, European Commission, DG Justice, Unit Civil and Contract Law.

This interview expresses exclusively the personal view of the interviewed person and not in any respect the view of the European Commission or any other European Institution.

Personal background

Mr. Zaleski has a law degree from Warsaw, Poland and has taken a one-year Master in Law, LL.M. at the Centre for International Business Law in Budapest. After the studies he worked as a lecturer in law and an attorney before he was employed by the EU Commission in the DG Justice department, where he has worked for eleven years with the internal market and harmonisation of consumer and private law.

Is there a need for students with a law degree in international law?

There is clearly a need for law students with a law degree in international law, in particular EU internal market law and international business law. A large part of lawyers will be working with international relations and cross-border business, which requires a comparative understanding of EU market law and international business law.

Some lawyers with an international master in law will be able to find employment in international institutions, such as the EU, UNIDROIT, UNCITRAL and ICC (International Chamber of Commerce). These lawyers must have a profound knowledge of not only the organisation as such but also of how the treaty or statutes of the organisation is applied in practice.

However, the largest part of the lawyers with an international master in law are likely to find a job as practicing lawyers in international law firms and large enterprises. Here there is a huge job market for lawyers with profound knowledge of English and international law.

Which specialisation in the master programme is most needed within your area of work?

The EU market law and the international business specialisations are very important when working in the EU with the internal market and harmonisation efforts. It would be good for the students to combine the harmonisation within the EU internal market with aspects of international business law and vice versa. Therefore, the flexible two-year master programme with the free choice of course in the third semester offers a good opportunity to combine and specialise even further within internal market law and international business law.

Is it a good idea to offer a two-year master programme in law in English?

Studies and teaching in English are today a must for all law students, who in any respect will be working in an international context. English is the most important and commonly used language when working, negotiating, researching, advising and discussing legal matters. Therefore, after the Bachelor law degree English should be the starting point in the law studies as an international and comparative working lawyer will have to be familiar with the most important legal concept in English and be able to express him- or herself in a clear legal English both in writing and speech.

It is therefore a major advantage that the study programme is entirely in English.

Is it a good idea to offer a two-year master programme in law in English for both Danish and foreign students?

There is certainly a large benefit and progression in the teaching and knowledge of the students when classes are taught to students with a different cultural and legal background. The more diversity in the law study the better as this will enhance the international and comparative understanding and put the national views in context. The comparative discussions among the students and between the students and the teacher are extremely important. This is a decisive advantage for the two-year master programme, in which students from many countries, cultures and jurisdictions are expected to take part.

The national Danish students participating will to a high degree also benefit from the diversity of participants in the programme.

Do you have any proposals for improvement and additions to the programme?

Regarding the EU specialisation there should be focus on the EU fundamental freedom of movement of capital, service, goods and workers, which freedom rights should be taught in a practical manner taking all the connected issues into account and other EU directives and regulations. Not only the internal market law but also issues of jurisdictions and choice of law, consumer protection and protection of investment should as far as possible be included. There is here a good interplay with the courses offered in the international business specialisation.

Regarding the international business law specialisation it is recommended to include international commercial arbitration and the New York Convention from 1958 on recognition and enforcement of arbitral awards as part of the course. Also a course on mitigation and litigation would improve the participants' skills as international practising lawyers. If it is not possible to include these courses in the mandatory specialisation courses, it would be sufficient that the students could take these courses in the flexible third semester, either in Aarhus or abroad.

Finally, a course in IT law or internet law would be advisable as more and more cross-border transactions will be negotiated and concluded via the internet.

Are you aware of identical or similar master courses in English?

I am not aware of identical or similar two-year law courses which give a full master of law degree in English. There are a high number of one-year LL.M. master of law programmes, which however, are designed for lawyers already graduated in their home countries and with some years of experience.

Therefore, the proposed two-year master programme at Aarhus University is in this sense innovative and distinguishes itself from other currently available courses. In addition, the Aarhus programme being free of any fee is highly competitive on the market.

Read and approved by Mikolaj Zaleski, Friday, 24 June 2016

Morten Midtgaard Fogt

Interviews med potentielle aftagere af kandidater fra uddannelse i International ret.

Gennemført af professor Jørgen Albæk Jensen, Juridisk Institut.

Hvem: Lotte Eskesen, formand for Danske Advokater
Hvornår: 10. august 2016

Lotte Eskesen vurderer, at uddannelsen vil kunne anvendes i større advokatfirmaer – især hvis ansøgerne samtidig er cand.jur., dvs. har suppleret Master of International Law med Skatteret og Civilproces. Hun vurderer, at kandidater med uddannelsen vil være mindst lige så attraktive som kandidater med LLM-grad fra udlandet. Hun mener desuden, at uddannelsen vil kunne anvendes i større, internationalt orienterede erhvervsvirksomheder. Det vil dog nok især være kandidater med dansk baggrund, der vil kunne beskæftiges. Kandidater uden cand.jur.-baggrund vil dog muligvis kunne ansættes som "juridisk medarbejder" på advokatkontorer (som det kendes med cand.merc.jur.-kandidater).
Hun mener, at et større advokatkontor som hendes vil kunne aftage 1-2 kandidater om året.
Specialiseringen i International Business Law (og til dels i EU Law) vil være den mest relevante for det aftagersegment, hun repræsenterer.
Hun ser det som en klar fordel, at uddannelsen foregår på engelsk, idet dette er arbejdssprog i mange sammenhænge – og endda er koncernsprog i visse danske virksomheder.
Blandingen af danske og udenlandske studerende ses også som en klar fordel, fordi det giver udsyn og perspektiv på vores eget retssystem.
Hun mener, at vores uddannelse er et godt supplement til eksisterende uddannelser, og at den viser evne og vilje til nytænkning.
Samlet vurderer hun, at der er et klart behov for uddannelsen.

Fra: Lotte Eskesen LE [mailto:le@gorrissenfederspiel.com]
Sendt: 17. juni 2016 13:53
Til: Jørgen Albæk Jensen
Cc: Bo Holse BHO
Emne: International Masteruddannelse

Hej Jørgen,

Jeg har sendt jeres oplæg til international masteruddannelse til høring i Danske Advokaters internationale udvalg og i uddannelsespolitisk udvalg.

Nedenfor følger en sammenfatning af de bemærkninger, som vi har fået.

Generelt er man meget positiv overfor ideen om en international juridisk uddannelse i Danmark.

Advokatbranchen har ikke så meget brug for Human Rights delen, og der peges på, at emner som eksport-kontrol og international skat også kunne være relevante.

Det er opfattelsen, at uddannelsen alene bør kunne give adgang til cand. jur. titlen, hvis civilproces og skat tilvælges, men det er jo også sådan, at oplægget er formuleret.

Med venlig hilsen

Lotte Eskesen
Partner, LL.M. | Partner (H)

Gorrissen Federspiel

Silkeborgvej 2, 8000 Aarhus C, Denmark
T +45 86 20 75 00 D +45 86 20 74 09 M +45 24 28 69 11
le@gorrissenfederspiel.com www.gorrissenfederspiel.com

Hvem: Tobias Rehfeld, chef for Udenrigsministeriets Juridisk Tjeneste
Hvornår: 1. september 2016.

Tobias Rehfeld har sendt en del af sine kommentarer skriftligt – disse vedlægges.
Han mener, at Udenrigsministeriet (UM) bestemt vil kunne ansætte kandidater i International Law – dog fortrinsvis dansksprogede kandidater. Han mener dog også, at ikke-dansksprogede kandidater i begrænset omgang vil kunne finde ansættelse ved danske ambassader i deres hjemlande.
Han vurderer, at UM vil kunne aftage 1-2 kandidater pr. år med uddannelsen – især med specialiseringerne i EU Law og Human Rights. Han vurderer endvidere, at uddannelsen også vil være relevant for en række andre ministerier.
Det ses som en klar fordel, at uddannelsen er på engelsk, og at danske og udenlandske studerende læser sammen.
Han kunne ønske, at uddannelsen lagde mere vægt på metode, kildesøgning og det generelle samspil mellem dansk og international ret.

Interviews med potentielle aftagere af kandidater fra uddannelse i International ret

Gennemført af Karsten Engsig Sørensen, Professor, Juridisk Institut

Hvem: Thomas Arendt, VESTAS

Hvornår: 8. august 2016

Thomas Arendt (TA) er ansat i VESTAS som Vice President, Group Legal. Han fungerer som chef for 120 medarbejdere, hvoraf de 100 har en juridisk baggrund. Disse er ansat 20 steder globalt. Ca. 30 har dansk baggrund, og resten er internationale medarbejdere. Der er ansat 25 jurister i Danmark, hvor af 2/3 er placeret i Aarhus og resten i København. Ca. halvdelen af de 25 medarbejdere er udlændige. Derudover er der hos VESTAS ansat ca. 10 i CSR-afdelingen, hvoraf flere har juridisk baggrund.

TA fremhæver, at for VESTAS og andre danske virksomheder er det meget vigtigt, at der uddannes kandidater med internationalt fokus, både ved at fagene er internationale, men også ved at kandidaterne er vant til at begå sig på engelsk. VESTAS' arbejdssprog er således engelsk, og mange kandidater har ikke tilstrækkelige kvalifikationer. Han har tidligere været chefjurist hos Siemens Wind Power og mener, at der er et særligt behov for, at der også kommer flere kandidater med en sådan profil i Aarhus. Da han var ansat ved Siemens Wind Power var det meget svært at finde kvalificerede internationale kandidater.

TA mener, at der er behov for kandidater, som dem vi planlægger at uddanne, og vil gerne selv ansætte sådanne i VESTAS. Det gælder også studerende med udenlandsk baggrund. De ansætter her 3-4 om året. Dog er VESTAS så privilegerede, at de foretrækker at ansætte folk, der har været ansat i 2-3 år i et advokatfirma eller et andet sted, hvor de har opnået praktiske færdigheder.

TA mener også, at der er mange andre eksportorienterede virksomheder, der vil være interesserede i sådanne kandidater, ligesom særligt de store advokatfirmaer har brug for kandidater med en sådan profil. Han pegede også på, at de store advokatfirmaer er begyndt at ansætte folk med udenlandsk baggrund.

Af de tre profiler er den mest oplagte den i International Business Law, da den rammer direkte ned i det, som man arbejder med hos VESTAS. De to andre profiler kan dog også være interessante. Eksempelvis har de netop ansat en med en profil i menneskerettigheder i deres CSR-afdeling.

Set fra VESTAS' synspunkt kunne fag, der fokuserer på internationale aspekter af finansieringsret, konkurrenceret, varemærkeret samt eksportkontrol og compliance, være interessante fag, som kunne tilføjes til uddannelsen.

Hvem: Peter Istrup, ARLA

Hvornår: 9. august 2016

Peter Istrup (PI) er Assistent General Council hos ARLA. Han leder den juridiske afdeling, som er koblet på ARLAs internationale forretning. Den består af 22 jurister, som alle er placeret i Danmark, på nær 2 i UK, 2 i Tyskland samt 2 i Sverige.

PI mener, der er behov for kandidater med den profil, som den planlagte uddannelse lægger op til. Ud over de argumenter, der er anført i udkastet, anfører han yderligere, at der er behov for, at juridiske medarbejdere har indsigt i udenlandsk ret. Det er meget attraktivt, at uddannelsen foregår på engelsk, og at der påregnes en blanding af danske og udenlandske studerende, da begge dele giver en nødvendig forståelse for det internationale aspekt. Han peger på, at hvis det er muligt samtidig at blive cand.jur., vil dette være meget attraktivt. Han mener også, at kandidater med udenlandsk baggrund vil have gode muligheder for ansættelse. Han peger dog på, at nogle virksomheder som bl.a. ARLA foretrækker at ansætte folk, der er uddannet som advokater, og at det kan gøre det mindre oplagt at ansætte kandidater med udenlandsk baggrund - men andre virksomheder har ikke en sådan præference.

Af de tre specialiseringer er specialiseringen i EU Internal Market Law og International Business Law de mest oplagte for virksomheder som ARLA. Han ser dog en mulighed for, at kandidater fra den sidste linje evt. kan ansættes i CSR-afdelinger.

Han foreslår, at faget i Comparative Law inddrager forskellen mellem common law og civil law, herunder særligt hvordan dette påvirker kontraktskoncipering. Dette vil være en problemstilling, der er meget relevant for virksomheder som ARLA, der ofte konciperer aftaler uden at kende lovvalget før helt til sidst.

Endelig pegede han på, at en række fag med fordel kunne supplere dem, der allerede er foreslået inden for de tre specialiseringer:

- EU Internal Market Law: Digitalisering og e-handel samt immaterialret
- International Business Law: Reguleringen af agenter og forhandlere
- Human Rights Law and Law of Armed Conflicts: CSR and compliance

Hvem: Poul Runge Nielsen, Europa-Parlamentet

Hvornår: 17. august 2016

Poul Runge Nielsen (PRN) er kontorchef for Parlamentets personaletjeneste. Han er således med til at formulere de overordnede retningslinjer omkring rekruttering og tager sig af de personalesager, der opstår omkring de ansatte i Parlamentet.

Han synes, at det er en god ide at udbyde en uddannelse som den foreslåede. Han synes, der er tale om et modigt initiativ, der kan sætte AU på landkortet internationalt. Hvis man kan tiltrække udenlandske studerende, vil det kunne styrke AU's brand.

Uddannelsens styrke er det forhold, at den fokuserer på internationale forhold. Han vurderer, at et sådant fokus vil gøre det lettere at integrere kandidaterne på en international arbejdsplads såsom Parlamentet, men også vil gøre kandidaterne attraktive for eksportorienterede virksomheder. Han mener også, at der vil være et marked for kandidater med udenlandsk baggrund.

I Parlamentet ansættes der løbende en del med juridisk baggrund, og det er nærliggende, at kandidater fra denne uddannelse kunne være blandt disse. Det har hidtil været vanskeligt at få danske kandidater igennem udvælgelsesproceduren i EU (concours), men en sådan uddannelse kunne bidrage til at gøre det mere sandsynligt. Han ser særligt, at kandidater med en specialisering i EU Internal Market Law kunne være interessante for Parlamentet, men specialiseringen i Human Rights Law vil også være interessant.

Summary of interview on 12th of September2016 at Haderslev regarding the two-year Master in Law at Aarhus University

Interviewed person

Major General Flemming Mathiasen, Commander Danish Division

This interview expresses exclusively the personal view of the interviewed person and not in any respect the view of the Danish Ministry of Defence, the Danish Defence or the Danish Division.

Personal background

Major General Flemming Mathiasen has a long military career with assignments in international missions and positions in higher military command and at ministry level. His international assignments include missions on Balkans (UNPROFOR and SFOR) and commander of the Danish Battle Group, Afghanistan (ISAF)

Is there a need for students with a law degree in international law?

There is a need for law students with a law degree in international law, in particular with knowledge of international humanitarian law, the Law of Armed Conflicts and Human Rights Law. A large part of military lawyers will be working with international relations with other states and will have to work in areas as determining legal status, rights and obligations of personnel on international missions. This requires a profound understanding of national and international law which enable law students and candidates to provide clear and precise legal advice to civilian servants, military officers and commanders.

Lawyers with an international master in law would probably be able to find employment in national and international institutions and agencies, different ministries and various military staffs in defence forces. A prerequisite is a profound knowledge of English and international law.

Which specialisation in the master programme is most needed within your area of work?

The basic knowledge of public international law, international humanitarian law is of fundamental importance when working with inter-state relations in international crisis, collective defence, peace keeping, peace enforcement and other military operations. Therefore, the flexible two-year master programme with the free choice of course in the third semester offers a good opportunity to combine and specialise even further within the area of public international law, international humanitarian law and Human Rights Law.

Students with this two year study in Human Rights Law and the Law of Armed Conflict will – compared with students today – have a specialization in law which directly is useful without an additional education and training. This is a clear improvement compared with the current law candidates employed.

Is it a good idea to offer a two-year master programme in law in English?

English is the most important and commonly used language when working, negotiating, researching, advising and discussing legal matters in the context of international relations. Lawyer will have to be fa-

miliar with the most important legal concept in English and be able to express him- or herself in clear legal English both in writing and speech.

It is therefore a major advantage that the study programme is entirely in English.

Is it a good idea to offer a two-year master programme in law in English for both Danish and foreign students?

It is certainly a benefit that classes are taught to students with a different cultural and legal background, because most, if not all, international missions have to be solved in a multinational context with different national laws, views and caveats and states must agree on a common legal framework for the operations.

Danish students participating would most likely benefit from the diversity of participants in the programme.

Do you have any proposals for improvement and additions to the programme?

The specialisation in Human Rights Law and the Law of Armed Conflicts should provide for the opportunity of lectures by guest teachers, *inter alia* legal advisors, civilians servant and military officers, with practical experience. This will put the teaching and legal questions in a realistic context and demonstrate for the students, how co-operation is done with and advice is given to the relevant persons in a given scenario.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Aarhus Universitet
E-mail: au@au.dk

Udkast til afslag på godkendelse

4. april 2017

Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Professions- og Erhvervsrettede Videregående Uddannelser

Bredgade 40
1260 København K
Tel. 3544 6200
Fax 3544 6201
Mail sfu@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Jørgen Prosper Sørensen
Tel. 72 31 90 01
Mail jso@ufm.dk

Ref.-nr. 17/006995-16

Uddannelses- og forskningsministeren har på baggrund af gennemført prækvalifikation af Aarhus' Universitets ansøgning om prækvalifikation af ny uddannelse truffet følgende afgørelse:

Afslag på godkendelse af kandidatuddannelse i international ret

Ansøgningen er blevet vurderet af Det rådgivende udvalg for vurdering af udbud af videregående uddannelser (RUVU). Vurderingen er vedlagt som bilag.

Ministeren har ved afslaget lagt vægt på, at RUVU har vurderet, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne for prækvalifikation, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4.

Uddannelsesinstitutionen kan gøre indsigelse senest 10 hverdage efter modtagelsen af afgørelsen. Indsigelser indgives skriftligt til pkf@uds.dk

Såfremt ministeriet ikke har modtaget en indsigelse inden den fastsatte tidsfrist betragtes afslaget som endeligt.

Med venlig hilsen

J. Sørensen

Jørgen Sørensen
Chefkonsulent

Nr. A3 - Ny uddannelse – prækvalifikation (forår 2017)			**Status på ansøgningen:** *Afslag*	
Ansøger og udbudssted:	Aarhus Universitet			
Uddannelsens type/navn (fagbetegnelse):	Kandidat i International ret			
Den uddannedes titler på hhv. da/eng:	-Cand. soc. i international ret -Master of Science in Social Sciences in International Law			
Hovedområde:	Samfundsvidenskab		**Genansøgning:** *(ja/nej)*	Nej
Sprog:	Engelsk	**Antal ECTS:**	120 ECTS	
Link til ansøgning på http://pkf.ufm.dk:	http://pkf.ufm.dk/flows/3704d145882a43052254cb3e2d11e3119			
Om uddannelsen: indhold og erhvervssigte	**Beskrivelse af den nye uddannelse, dens konstituerende elementer/struktur, erhvervssigte og adgangskrav**			
Beskrivelse af uddannelsen:	Cand.soc.-uddannelsen i International ret er en ny toårig kandidatuddannelse, som retter sig mod det forhold, at jura bliver mere og mere international, og at det derfor er nødvendigt, at både offentligt og privatansatte jurister er i stand til at anvende forskellige internationale retskilder. Nogle af dem bygger på traktater, der indgået mellem lande, og derfor er de reguleret af international ret eller af en variation heraf. For at kunne håndtere de mange forskellige internationale retskilder, er det nødvendigt med en indgående forståelse af deres juridiske karakter og effekt. Da det er en kandidatuddannelse, vil den kunne bygge videre på den juridiske metodologi, som de studerende har tilegnet sig på bacheloruddannelsen, der normalt fokuserer på national ret og i mindre grad på international ret. Derfor kræves der mindst 60 ECTS inden for de juridiske fag for at kunne blive optaget på studiet. Formålet med uddannelsen er dels at give de studerende en bred introduktion til metodologien inden for international ret og international privatret samt at specialisere dem inden for et af følgende tre specialeområder: • EU Internal Market Law • International Business Law • Human Rights Law and Law of Armed Conflict Derudover vil uddannelsen give de studerende mulighed til at vælge deres eget specialeområde, da uddannelsen har et helt semester med valgfag, eller de studerende kan vælge et udvekslingsophold på et andet universitet i et semester eller samle praktisk erfaring fra et praktikophold. Alle kurser og eksamener foregår på engelsk. Uddannelsen skaber et internationalt miljø for de studerende og giver en tidssvarende teoretisk ramme til at studere de forskellige aspekter af international ret.			
Erhvervssigte:	Cand. soc. i International Ret er en forskningsbaseret kandidatuddannelse, der sigter mod at kvalificere de studerende til at arbejde med juridiske sager enten i internationale organisationer, offentlige institutioner, der beskæftiger sig med problemstillinger inden for international eller EU-ret, eller i advokatfirmaer og private virksomheder, der beskæftiger sig med internationale aktiviteter. Når de studerende har bestået uddannelsen, har de tilegnet sig viden, således at de kan undersøge, analysere og løse teoretiske og praktiske problemer inden for international ret, komparativ ret og EU-ret. Ydermere kvalificerer uddannelsen de studerende til at søge optagelse på ph.d.-uddannelsen i jura.			

	Uddannelsens jobprofil er i højere grad end den traditionelle cand.jur.-uddannelse rettet mod det internationalt orienterede arbejdsmarked, ligesom dimittenderne via deres bacheloruddannelse kan have en bredere faglig profil. Afhængig af specialiseringen kan dimittenden bl.a. få arbejde i internationale organisationer (f.eks. EU, FN, NATO mv.), i regerings- og andre offentlige instanser, der er involveret i internationale forhold, samt for private virksomheder og organisationer, der er engageret i internationale aktiviteter, herunder også multinationale eller eksportorienterede virksomheder i Danmark.
RUVU's vurdering på møde d. 7. marts 2017:	RUVU vurderer, at ansøgningen ikke opfylder kriterierne, som fastsat i bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015, bilag 4. RUVU anerkender, at der kan være et behov for kvalifikationer inden for international ret, især for kandidater der har kendskab til de globale retsregler og lovgivning for private virksomheder, men er ikke overbevist om, at der skal laves en helt ny kandidatuddannelse for at dække dette behov. RUVU vurderer, at en specialisering på området med fordel kan fordel kan bygges ind i de eksisterende jura-uddannelser. Udvalget noterer sig endvidere, at målgruppen for uddannelsen er dygtige og velkvalificerede internationale og danske studerende. Hertil bemærker RUVU, at andelen af internationale dimittender fra engelsksprogede uddannelser, med høje andele af internationale studerende, som efterfølgende tilgår det danske arbejdsmarked, generelt er lav.

Styrelsen for Forskning og Uddannelse